

308241

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 26 వ తేది బుధవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ షష్ఠి.

No. 130

సంచిక ౧౩౦

ఆనందా ఫౌంటెన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకీ చాలాపట్టును. విద్యాగ్రులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాచనమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెతల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపఁగలను. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

పాన్ కాగితములు, తెల్ల కాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామగ్రిలు పెనసెల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెజ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అక్రెస్టునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అన్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుకెట్టుకొని పనికిమాలిన అత్తరులు ఒకరినొకరిని. మా ఓటో మోహిని యను అత్తరు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత తులసిజాచి నక్క వాతకెట్టుకొనినట్లు ఈ అత్తరులు బయలుదేరి బహిరును పాడిచేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుకెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ అత్తరులను గొని మోసపోకుడు. ఓటో మోహిని మాత్రమే చూచుకొనుటవలన మీసామ్మ వృథాకాదు. ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :—ఒక సారి బట్టలమీద రాచుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాసనపోదు. పోవునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహిని రాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ నువానతో నిండియుండును ఒక తుప్పొద్దైన వనసుధ్యుండున్నట్లుండును.
- (3) ఓటో మోహినికి అనేకమంది మహాగాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వకీళ్లు సాధారణులు సయితము అనుగనిదే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇటలీలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.
- (5) ఓటో మోహినివారు ఈ అత్తరు వాగుగ లేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారుగాని పోలిక అత్తరులను గుర్తించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలవందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏ నెండ్లిండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే.

ఓటో మోహిని ప్రాపకుల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-ద్రాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటో మోహిని పెంపెండుకార్డుడజిక్ 1కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు)

అన్ని చోటులలోను ఏజెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు రేట్లు యివ్వబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలవేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-౪-0 అణాలు మాత్రము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోష్ట బావును పార్శ్వపునొప్పుల బారదొలును. పొట్టపొన్నొప్పుల వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. నునానగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంజాబులోని చూచికొనిన మోసము గలగద

అమృతంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్ట్ బొంబాయి; లేక నెం. 9, జవహర్ నగర్, బార్లీటవున్ మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

దివ్య ప్రతిక.

ప్రతిరోజు 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సంచిక రూ. 12-0-0 | 3 మాసములకు రూ. 3-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0 | 1 మాసములకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

సిరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని అవిశలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కిములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానద్గ ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇంజనీరు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

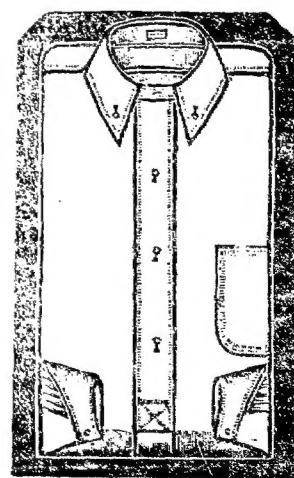
మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లాడ్స్ కేట్రింగు అయిలులకు ఏజెంట్లుము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

టైప్ వర్క్.

మొదటిరకము టైప్ రైటర్లు
డజిక్ 1-కి రు. 18-8-0
రెండవరకము ,, 12-0-0
సాధారణరకము ,, 10-8-0
ఇంగ్లీషు రెండవరకము
షన్నెలు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయుని పర్కము
మీసామె చుట్టుకొలత
యెంకో, కోమ్ము ఎక్స్
అంగుళములో వ్రాయు
వలయును.

మీ యూరికి డ్యూనున్న టైప్ రైటర్లు మేము వ్రాయుము.
లండను ప్రెస్సు కంపెనీ,
87/88 చిత్రబజారు రోడ్, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO.
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

కలరాకు నిద్రాషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ : 0-12-0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరవైలుస్తేవనును బెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ.వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆడను
పండిట్, మదరాస్.

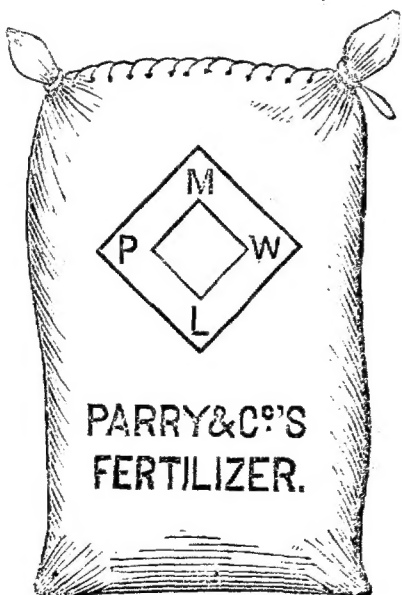
మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో

మేనేజింగు యేజింట్లు, ది రెసిడెంసీ మెన్యూరువర్క్స్ లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వమైన గుంటలకు
ఈ క్రింద నక్షరాలించిన వైరుల
కును, ఇంకా ఇతరవైరులకును, అన్ని
విధములయిన వైరులకును, ఆయాభూ
ములనుసరించి ఆయా వైరులకు తగిన
యెరువులు తయారుచేయబడుచున్నవి.
ఆయా భూములనుండి బంపబడు ను
టిని. తగినచేసి యీ యెరువులతోయూ
ను చేయబడుచున్నవి గాన ఫలితము
రెట్టింపుగుంటకు సంబంధించబడినది.

ఈ విషయమును తెలుసుకొనవారు
మాగుంటూరు సోల్ యేజింట్లనుండి
తెలిసికొనవలయు.

వరదలు, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరు
పెరులు, నువ్వులు, ఆముదాలు, కుసు
ములు, రాగి, నజ్జ, జొన్న, మొక్క
జొన్న, అనుకూరలు, గోడ్డ, చొప్ప

తగినయెరువులు!!
వనైరా, అన్ని అపరదినుసులు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిగతావాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱుకు, తమలసాకు,
మిరియాలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు,
కాఫీ, అగటిచెట్టు, వ్రాక్షతీగ,
అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్టు,
పొట్లకాయలు, గంజాయి చెట్టు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదం
చెట్టు, అన్ని వాపకుల ఫలవృక్షములు,
మాముడిచెట్టు, దానియ్య చెట్టు, గడ్డి,
ఎవ్వు పుస్తకములకును క్రయ
జాపితా మొదలగు వాటికి క్రింద
నడచారించియుండు వైవిలాసమునకు
వ్రాయవలెను.

చీనుకు ౯ బసనయ్య, మర్చంటు, సోల్ యేజింట్లు గుంటూరుసోల్స్, గుంటూరుజిల్లా.

వనోషధి సారసపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.
తొండ్రి, పాతవాయువుపోట్లు, రసకట్టు, రక్తవికారమునలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
ఋయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితాతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిచేసి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఈ సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడి. నం. ౨. భొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధబోషధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు వెట్టిగా
యెడ్డుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, వీర్యహీనులు, వెన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మూడుబుడ్లు వాడవలసినది. మిగిలినము నయమగును.
మీరు క్రొత్తమనుష్యులయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినమునొకటిన్నర బిళ్ళమును
సామగ్గ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యమును
మంచి దేహపటుత్వము యొందుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుడ్లు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
సోలు ఏజెంటులు: **లహారు డ్రగ్స్ ప్రొప్రెటర్స్**
నెం 106, మింటి స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)
అనుప్రాగ్ధియల కుద్దేరింపబడిన ఆత్మరసయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన
యొందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చుంటుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయికముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరస యొక్క సువాసనభరిం
చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వవని మీదగ్గరినున్న
పావుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేచిన మాట ప్రా
యుడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లి బొమ్మ ఆత్మరసగల కెద్దసయిబుడ్డి 2 0-0 ఈ ఆత్మరస
మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ గాంచుండు కార్డులు డబ్బా 1-కి
0-10-0. ని. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.
సోలు ఏజెంటులు—ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్స్
కెయికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 2౬, నాబజారు రోడ్డు, పువరు బజారుసమీపం మదరాసు.

అనుభూత్యాయుర్వేద నిలయమువారి

- యోషధిములు.
1. స్వతైలము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనా,
వాతమునలనగాని, మరియేరోగమునలనగాని ముడిగిపోయి
నకాళ్లుగాని, చేతులుగాని, రెండమాదలు డూపయోగించి
నయథొక్కిలిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 2. గంధక భస్మము. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరచేయని తయారుచే
యబడలేదు. చాలవిచారణలెవరి కనికెట్టుబడినది. కష్టపడును
కడుపుకోప్పలకును, దీనివంటిమందులే . రు 1-కి 1-0-0
 3. క్రణనాళిని. (పలాశ్రి) ఎట్టి యసాధ్యముగల పుండ్లను
నవలీలగా మాపును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-8-0
 4. గంధక నారకేళిము. ఇది మూడుపూతలలో నెట్టిగట్టనిచిదు
మన, రూపుమాపును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-4 0
 5. స్వదేక కాపి పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే
తయారుచేయబడినది. ధాతుపుష్టిని, వైశ్యకాంతిని మి
క్కిలి యుపయుక్తము. వెల బుడ్డి 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సన్స్.
అనుభూత్యాయుర్వేదనిలయం, శ్రీరామలింగ విశాఖపట్నం.

కుచ్చిలు, మంచములు, బిరువలు.

మావద్ద మియంటి కలంకరించు సామానులన్నియు
సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంగై
చవుకగా నమ్మువారు లేరు.
మడత కుచ్చి 1-కి 1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చి సాదా ,, 2-2-0
డిటో చేతులుగలది ,, 3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్ 10-0-0
డిటో స్పిరింగుది 13-8-0
మట్టరకం స్పిరింగు 12-0-0
స్పిరింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము 16-8-0
(సింగిలు)
బిరువలు 8x4 అడుగులు 17-0-0
డిటో 5x8 23-0-0 డిటో చేతులరకం 30-0-0
పడకకుచ్చి అనే సోఫా కుచ్చి పేమది 8-8-0
కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన
వారికి పంపెదము.
పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి ప్రిల్స్ అండుసన్
కాలినెట్ కుక్కర్స్ 41/42 రాటక్ బజారుబిది, మదరాసు.

బెజవాడ తాలూకాలోని వారి కొక విన్నపము —
 కృష్ణాజిల్లా నందిగామలో ఆక్రమణకు గురియైన అనేక
 వ్యక్తులను పట్టెయ్యడం కాకుండా ఆక్రమణకు లభించు
 పదార్థములు కాయకలను లేనేలేవు మనము ఆక్రమణకు
 వైపునందీ వెళ్లవలెన్నవ వీరికి కలయేరు యాకాలకుండు
 దాటుటకు శక్యముకానిదానిని దాటవలసినప్పుడు అందుకు
 ఖర్చుమైనది ముసేరు, కైగి, కూచేరు, చనీదువారు వస్తూ
 ఆక్రమణమునకు వచ్చు ప్రమాణికులు దిగురైల్లప్పుడు
 వైకాం రాజ్యములో చేరిన మగిరైగ్రామమైయున్నది ఆ
 దిగినయెడ నీవైరుదహరించిన సెలయేర్లన్నియు గావలదు
 వైగరుమాత్రం నాలుమైదు చుట్టుతిరిగియున్నది
 కిలదు మిగిలినవారికి వంతులుగా, బల్లకల్లుగానలే
 కాక మార్గమునకర్థింప బ్రహ్మకైరసలవికా తో
 బురద కొన్ని ప్రదేశములందు, కొన్నిచెట్లలో
 టును' అయివున్నది. టపానుసహితము స
 ఇదియంతయు విగారించువారి వనరుచాలే
 డిస్ట్రిక్టులో మెంబరుచేయ పరియేమో
 గవర్నమెంటవారు లెజముగా ప్రసలయందు
 యెడల వెంటనే ముసేటిమిది నందిగామకు
 క్షణచే పామిక్లిస్టుక్రింద చేర్చిన మండల
 సర్పంచిగా వూర్తచేయ ప్రార్థికులు ఈ
 లెఖకుమించియున్నారు వైప్రార్థనను
 సెలలో తాలూకాలోని మీటంగులో
 చున్నవ అరియొకిది కొంహారువది

కంబునకవి.

అయనచరిత్రము.

తమిళనాడువాడయిన కంబునకవి సత్యముని నామము క్రిందకవి మేలయ్యున్నది. అనినది, మిల్టన్, కాదాసాధి కవి పుంపుల కంబుని చెప్పినాడు. నిజభావ సులభస్యక్తి, అన్యభావనా ప్రవాహభాటి, ఉపమాద్యులకావ్యచిత్తము అభివ్యక్తికలము, వీనిచే నానికల్పము సాసగియించుటం బట్టి, ద్రవిడ కవిత్వములలో నెల్ల కంబును, అన్నిగణ్యము వాని గ్రంథములం దెల్లవల ఆధ్యాత్మికత్వములు గొల్లగనుండు కావుననే కంబు భావాధిపత్యము లోక పరిపాటియైనది. స్వభావము విరతియు, వైభవక్రియు, గురుజా విశేషతయు నానికి సహజగుణములు. కాలివాహనశక ఎనిమిదవ శతాబ్దమున అతగా వేయిసంవత్సరముల క్రిందట నాతడు ప్రసిద్ధ ప్రాచీనాధ్యయ "తిరునామయ్య" గ్రామమున జన్మించె. సమీపమున కంబున "తిరువన్నై" గ్రామ నివాసియగు "సదయప్ప మొదలియ్య" అతవానివద్ద విద్య నేర్చెను. అతగానిని సదయప్ప మాయమండెను. కంబున శైశవమునుండియే కవి కుటూహలుచే యుండెను. పెద్దవాడైనపుడు ప్రాముఖ్యత గాంచుటకు దగిన శుభసూచనలు గలవాడని సదయప్ప ముతంగియండె. పూవుపుట్టిన పరిమళము దెలియును కదా! కంబున భావంతుడగుటకును, అతని కావ్యసృష్టికును ఒక వింతకథగలదు. ఒకనాడు కంబున కంబులచేరిలో మైముఠుని నిద్రించుచుండగా నొక కలగ నెను. ఆకలయేదన:-ఆదేశపు రాజుగారు మేలో మేయించుచుండెను. కంబునదానికలము ముంబక, సమీప కా కలయమునకువేల్ యేడ్వసా నెను. అంత నాదేవి ప్రత్యక్షమై వానితోదాని, నాలుకనై పీటాక్షరముల వ్రాసెను. అదియే వానిభావప్రభావములము, కంబున దీని చేరికెచ్చి కన్నులుదెరిచి నావనిజముగా గుర్తుచుట మేయుచుండెడి. ఒకపద్యము నానిగోట్టుచు కంబునకు మేయుచుండెను. రాజు సంగతిని మాంతుని నీడుకొని రందని గూర్చియు, కంబుమొకటి కరమునబూని కంబున రాజు గన్నిక కవయ్యుండె. ప్రభువు నేకులబాచి "అల్లడగో కంబు ముచేరబూని వచ్చువాడేనా గుక్కుమును చంపినది?" అని యడిచెను. నేకులు "అనినది. అతడు చేలియందు కంబుము కొయ్య భరించుచుండెన హేతువున క్షీకంబని పేరు గాంచెను. వాడు రాజసముఖున జేసిన యర్హతచర్యల గాంచి రాజు వానిదండించుటకు మాటుగా కొనియడసాగె. కంబునని యసాధారణ ప్రజ్ఞయు, కవిత్వసంపదయు రాజెరింగినటుల సదయప్పయ్యవని విస్మయపడెను. అంతనాచో రాజుకంబున నలోకించి ప్రవాళికి. రామాయణమును లోకోపకారార్థము అజయన వ్రాయుమని నేడెను. అందులకు కంబునవల్లె యని అధిక ప్రోత్సాహంతో రామాయణకథను అజయన పూర్తిగా వింపె. అంతోక స్తోకమునుబట్టి యతని యసాధారణచనా శక్తి వెల్లడియగుచున్నది. తానేకరాత్రమున బహుగ్రంథ శోధనగావించి, యొక దినమున నేకుమందల స్తోకముల వ్రాసి యట్లు ఆపద్యమువలన తెలియుచున్నది.

బహుశా నామోదమున, ముఖ్యముగ సమకాలికులగు కవి శ్రేష్ఠులమెప్పున బడసిగ్రంథము రచించుట అప్పటికిదుష్కరముగానుండెను. మఱియు చిదంబపురోహితబృంద మొకచో సమావేశమై తమ యంగీకారమును చాపు స్తోకమొకటి యుప్పేయగాని యేగ్రంథము ప్రశస్తిగాంచ వీలులేదు. ఇది మఱియుక కష్టము. ఇక్కారాష్ట్రము కంబనొకనాడు చిదంబపురమునకు సాగినాకను నిరీక్షించియుండగా, నొకపురోహి గునిగుడుగు స్పృహపూర్వక మృతువయ్యెను. ఆసమయమున రాజుదరాష్ట్రమున జేరి గోదవజేయుచుండెడి. కంబున తన గ్రంథముగూర్చియు ప్రవేశింపజొచ్చుచారాతనివారిచి. కంబునకాంతయుగా దుర్భలాని కడకేతెంచి, మెల్లగాకొన్ని వాక్యముల నుచ్చరింపగానే ఆతడుసుఖమపునినల మేల్కొంచెను!! ఎవని చెప్పవచ్చును సంతోషానందము, విస్మయము! అంతంతయు వాగ్రంథమును ఆత్మాదరమునకొని అంగీకృత స్తోక మొందు భానియందు లిఖించి. ఇప్పుడగ్రంథము తిరువన్నై" గ్రామమున రచింపబడియె. దీనికే కంబరామాయణమని పేరు. ఇయ్యది పదివేలగ్రంథము; అతిమనోహరము. వాల్మీకి కృత్యసాసి, ఉత్తరకాండవిడిచి శ్రీరామ గ్రంథము పట్టి ప్రవేశపఱచు గ్రంథమువ్రాసియుండె. కచీర్, తులసి, రామాయణవలె, కంబున రామభక్తుడు. రాముడే అయన పుట్టెనను. అక్కతంబున నాతడాగ్రామములో నొక డంగు పరింపబడుచు, కంబునరాష్ట్రాధిపతి అని దక్షిణదేశమున వ్యవహరింప బడుచున్నాడు.

కర్నూలు మండలసభ.

ఆగ్నేయ సభాస్థలములగు రావుబాద్దరు ఎన్. వి. నగరిపోరావు పంతులు. డి. ఏ. గారిట్లు తమ ఆహ్వానోపన్యాసములందు చెప్పిరి:-

స్థానిక స్వపరిపాలనా సభలపట్టి.

ఈజిప్తాయందలి జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డులు, వీని నిర్మాణవిధానమును కొంతకాలముగఁ బ్రజల గ మనించుచుండుటచే, నేతద్విషయమునుగుఱించి కొంతకొంతకొంతకొంత. దేశమునందు స్థానిక స్వప్రజాపరిపాలనాసభలపట్టి సభివృద్ధిచేయుటకు మనజిల్లాసభయు, తాలూకాసభయు ఉపయుక్తములైన సాధనములుగ నింతకాలముఁ బరిణమిల్లినవిగావని చెప్పక తప్పదు. ఇంతకాల కవి అధికారుల యధీనముననే నిర్వహింపబడుచున్నవి; కావ్యవిధానమునం దనధికారసభ్యుల కేలాటిమాట చెల్లుబడిగాని కలుగఁజాలనియంత హెచ్చుగ నధికారసభ్యులబల మాసభలయం దేర్పడియుండెను. మదరాసు లోకల్ బోర్డుల ఆట్లు అను చెట్టును నిర్మించినవారి (వింతయగు) అభిప్రాయప్రకారము, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ గారి గాఁగల రెవిన్యూ అధికారులకు లోఁతువయ్యెనుండు గ్రామ రెవ్వును, కరణములును, ప్రస్తావన స్థానిక సభల అధికార సభ్యుల లెక్కకొంద పరిగణనకు వచ్చుచున్నారు. రెవిన్యూ డివిజను ఆఫీసులు, తహశీల్దారులు, మ్యూన్సిపల్ కమిటీల పైంటు ఇన్స్పెక్టరులు, గ్రామోద్యోగియులు, వీరందరుసభలో సలితయ సంఖ్యవారుగ నేర్పడి, బహుకొద్దిమందిమాత్రమనధికార సభ్యులుగనుండె. ఇట్లు సభ్యులవారుగ నేర్పడునట్టి యాలాటి సభలలో స్థానిక స్వప్రజాపరిపాలనాసభల యంతకాలమున్నదో చదువరు లెఱుంగఁగలరు. లోకల్ బోర్డు ఆట్లు అనుసరించి గ్రామోద్యోగియుల నధికార సభ్యులుగఁ బరిగణించు విపరీతాభిప్రాయ మెంతతీవ్రగఁ జరించునో, స్థానిక స్వప్రజాపరిపాలనా సభివృద్ధి కంతయెక్కువ మేలు గలుగును. "లోకలబోర్డులపట్టి" ప్రకారముగ్రామోద్యోగియుల అంతకు వింతయైనదిగ నున్నది. అది అనుకూలమైన దనుటకుఁ గారణము కానరాదు. ఈ సభావిషయ మొక్కటితప్ప తక్కినయన్ని విషయములకును గ్రామోద్యోగియు లధికారులు గఁ(అఫీషియల్సు) పరిగణింప బడుచున్నారు. డిప్రీక్టు మునిసి పాలిటీ ఆట్లు" ప్రకారముగాని, ప్రదేశాసన నిర్మాణసభకు సభికుల నెన్నుకొను విషయమునకుఁగాని, రాజకీయ వ్యవహారములకుఁ గానివీరు అధికారుల లెక్కకే చేర్చబడెదరు. ఇటులుండ స్థానికసభలకు వచ్చునంతట నెవరైన అధికారసభ్యులుగ మారుటకు సర్దుమెద్దియో గోచరము కాకున్నది. తాలూకాబోర్డు ప్రతినిధులుగ జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడుటకు తహశీల్దారులు, డిప్రీ తహశీల్దారులు మఱియితర సర్కారునాకరులు (జీతములను బుచ్చుకొనువారు) దరఖాస్తులు నెట్టుకొనవచ్చునని యొక విధియేర్పడియుండుటలో అగ్రమేమియు తెలియలేదు. ఎన్నుకొని లనుటలో ప్రతినిధిత్వభావము గలదు. ప్రజల మేలును అక్కజలనుగురించియే ప్రతినిధు లాశక్తికము.

తాలూకాబోర్డులనుండి జిల్లాబోర్డునకుఁ బ్రత్యేక ప్రతినిధి యొక్క డావశ్యక మనిపించునంతటి యుద్యోగవిషయము లేవియు లేవు. సర్కారుద్యోగములు ప్రజల పక్షమున వహించి పూనికతోఁ బాటుపడుదురనుట స్వకార్యసరంధరులు ప్రతపఱచు కట్టుకథలలో నొక్కటి. "స్థానికసభలలో ననధికారసభ్యులసంఖ్య విశేష మెక్కువగ నుండవలయునని 1882 - వ సంవత్సరమున బార్లెమెంట్ గారి హయాములోఁ దీర్మానింపఁ బడెను. మాయభిప్రాయము నదియే యని డిసెంబర్ 1911లో కమిటీవారు దృఢముగఁ జెప్పిరి. మఱియు "ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన మెంబరుల సంఖ్యయెక్కువగను, ఉద్యోగ సుభము, మున్నగువానికి చాలినంత ప్రతినిధిత్వ మేర్పడుటకు తక్కువసంఖ్య (నామినేటెడ్) మెంబరులును బోర్డులలో నుండవలెను. జిల్లాబోర్డులలోను, తాలూకా బోర్డులలో ననధికారసభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన మెంబరుల సంఖ్యయె యెక్కువగ నుండవలయు" ననియు నా కమిటీవారు తెలిపిరి. దయాప్రకృతములు ధారాశబ్దంతో నొసగు నియమముల ననుసారమునం దనా యాసముగ నెటుల నిరాకరించవచ్చునని యెఱుంగుటకుఁ గర్నూలు జిల్లాబోర్డు విషయమే ప్రబలమగు నిదర్శనము. ఇంచుమించు జిల్లాలోని తహశీల్దారు లందరును, డిప్రీ తహశీల్దారులు కొందరును ఎవతెగ జిల్లాబోర్డులో ఎల్లెడడు మెంబరులుగ నుండిరి. జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొన

బడుటకు తాలూకాబోర్డులోని యధికారసభికులు దరఖాస్తు నెట్టుకొనరాదని నిరాకరించవలెనని గత జనవరినెల 27 దిన కాస నిర్మాణసభలో నొక ప్రశ్నయడుగఁబడెగా, నావిషయం దొరతనమువారిచే నాలూకాబోర్డులనున్నదని ప్రత్యక్షతరమునఁబడెను. తాము మెంబరులుగ నుండఁదగిన కాల పరిమితి ముగియఁబోవు తాలూకా ఉద్యోగము లెనమండ్రుగురు మర్చి మెంబరుగుటకు దరఖాస్తునెట్టుకొనరాదని నిరాకరించునట్లు లకర్నూలు కలెక్టరు గారిని గోరుటయన సరమునుటను దొరతనమువారి యెఱుకకుఁ దెచ్చుటకై గత మేనెల 19 తేదీని మరల నాకాసన నిర్మాణ సభలో. బ్రశ్నయడుగఁబడినపుడు, బోర్డులో అధికారసభ్యుల (అఫీషియల్సు మెంబరుల) సంఖ్యను దగ్గించుటలోఁ గల యుక్తత నాలూకాబోర్డుల కాజిల్లా కలెక్టరుగారు కోరఁబడి యున్నదని జవాబిడఁబడెను. ఇంత జరిగెనుగాని, పిమ్మట మన జిల్లాలో నేమిజరగానో చూతము. కాలపరిమితి తీరినందున, జిల్లాబోర్డునుండి యెనమండ్రు తాలూకా ఉద్యోగములలోలిగిరి. కాని, యిటీవల జరిగిన యెన్ని కలయందెదు తాలూకాబోర్డులలో నాలుగింటిచే వైసగురుకహస్టీయారులు జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడిరి. ఈసభానిర్మాణమును గుఱించిన నియమము లప్పటివలె నుండునంతదనుక, తహశీల్దారులు జిల్లాబోర్డులో దమవలదిన హోదాల కాంచుటను బూనుకొనఁజాల రనియ్య, జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడుటకుఁ బ్రయత్నించ రాదని తహశీల్దారులను ఖండించుటకు జిల్లాకలెక్టరు గారు పునెన్నుకొనఁజాలవనియు నూహించవలసియున్నది. ఇట్టిసభల కార్యాలోచన, కార్యాలచరణాది విషయములలో ననధికార సభ్యులకుఁగూడ ప్రవేశముఁ గలగించు మార్గముం బూని, వారికిఁ గొంత యధికారము నిచ్చుటకుఁ దగిన యత్నములం జేయుటకు దొరతనమువారు దయతో నుపకమించియుండు నిక్కాలమున, జిల్లాబోర్డున కెన్నుకొనబడుటకు దరఖాస్తులు నెట్టుకొనరాదని సర్కారుద్యోగములను వారించుట కడుస మంజన మగును.

జర్మనీ యుద్ధము.

మనము చేయదగిన పనులు-II.

[వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు]

బీదసాదలకు నవసరములేకపోయినను, భాగ్యవంతులు, మధ్య తరగతివారు, ప్రాయశః పంచదారను దినుచున్నారు. పంచదార తినుజనము హెచ్చినకొలది పంచదార యెక్కువ గావలసివచ్చినది. మనదేశములో స్వల్పముగాజేయబడు పంచదారము, మోరీసు లంకలోని పంచదారయు జాలలేదు. మన దేశములో నేల మోరీసులో నేల చెరుకునుంచి పంచదార చేయుచుండెడి. పురివిద పులిచెన్నెను సామెతగా జర్మనీ వారి శాస్త్రకౌశల్యముచే బీటుగడ్డయను నొక విధమయిన దుంపలోనుంచి పంచదారచేసి కొంతకాలమునుండి మనదేశముకు బంప వారంభించినారు. ఆస్ట్రీయావారు నట్టి పంచదారనే చేసి పంపుచున్నారు. ఈపంచదారవలన పంచదారవెల తగ్గి బహుమంది బెల్లమునకు బదులు పంచదారయే నుపయోగిం చున్నారు. ఆయా ప్రభుత్వములవారి సాయముతో బంపబడ్డ బీటుగడ్డ పంచదార మనదేశములోచేయు పంచదారకంటె జూపునకు నింపుగనుండుటయే గాక వెలయందును దక్కువగ నుండుటచే మనవారు దానినే యుపయోగించ వారంభింప మన పంచదార యడుంగుంటినది. అక్కడక్కడ పంచదారయంత్ర శాలలు నామావకల్పముగ నున్నవి. 'స్వదేశ' యుద్దేకపు దినములలో సంభాబురాష్ట్రమునందు కొన్నియంత్రశాలలు స్థాపించబడినవిగాని యవి పరదేశపంచదారను పారద్రోలకట్టి గలిగినవి గావు. సంభాబురాష్ట్రపు వ్యవసాయాధికారులలో నొకరయన (హాడి యని భావకము)వారు పంచదార చేయు యంత్రశాల విషయమై బహుపనిచేసినారు. వా రేర్పరమ యంత్రశాలకు రు. 10,000లయిన బాలును.చిన్న బియ్యపు యంత్రములనలె నెక్కడనైనను సులభముగ బెట్టుకొనవచ్చును. ఏగ్రామములోనైన 100 యకరముల పొలములో చేరుకు పండించగలిగిన యెడల నొక చిన్న పంచదార యంత్రశాలను బెట్టవచ్చును. ఆయనచేయు పంచదారకు నెఱుకలతో నేసంబంధము లేకయేయడవి బెండర సముచే భావశ్యము నియ్యవచ్చును. రసముతీయుటకు మార్బిక్ కంపెనీ వారికో చేయబడ్డ చిన్న రసముతీయుటలను చిన్న ఆయగ యంజనుతోగాని స్త్రీయంజనుతోగాని విద్యుచ్ఛక్తియొక్క పోట ద్రాని సాయముచేగాని త్రొప్పువచ్చును. చెరుకు రసము

కుండలకు దిగును. దానిని 3 లేక 4 గడులుగల ఒక తోట్టిలో పోసి చెరుకు పిప్పి సాయముచే బొంగించ వచ్చును. కట్టెల ఖర్చు విశేషములేదు. కలలు లేదనె చెప్పవచ్చును. పొంగిన రసము నొక గదిలేక తోట్టిలో నుంచి రెండవ తోట్టికిని తర్వాత 3-వ తోట్టికిని వదిలి మరగజెట్టి దానిపై ఛెండరసము కొంత పోసివేయడం నాచరము లెలబడును. అది కుండలలో పోసి వాడముకోజు తొందరకట్టికొనుటల పంచదార గడ్డ యగును. దానిని పొడిచేయు యంత్రములచే బొడిచేయునెడల స్వచ్ఛమయిన పంచదారయగును. చెరుకులలోనుంచి రసము మామూలు గానుగులలో తీసివేయను పంచదార చేయ వచ్చును. ఈ పద్ధతిని సేయ స్వయముగ చూచినాను. ఆపద్ధతి యిప్పుడు లాభకారిగా వచ్చునుటకు సందియములేదు. చెరుకు బయిరుచేయు ప్రతి గ్రామములో నుండును లేక కొందరు రయి తులు జేరి లేని ప్రతి గ్రామమున బంచదారచేయు ఫ్యాక్టరీ లను జెట్టవచ్చును. ఇప్పుటి భగవంతుని గిట్టుపాటు వాగుగ నగును. ఇంతిక్కు పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీలను జెట్టి యీ సమయ ములోనే పంచదారను చేయుట ప్రబలపఱచవలసియున్నది. దీనిని మహారాజులు, రాజులు, జమీందార్లు రయితులుగూడ గమనింప వలసియున్నది. ఇంకమిద యుద్ధము నిశ్చి అప్రియా జర్మనీలు మనదేశమునకు బంచదార పంప సమర్థులగు నప్పటికి మన యేలికల సాయముచే వాల్ల పంచదార మనదేశమున కవ సరములేదని గనుపర్చుట మన విధాయక కృత్యము.

కాగితములు

మనదేశములో జేయుకాగితపు యంత్రాలను బహు స్వల్పసంఖ్యగలవి. మన దేశమునందున్న కాగితము కంటే నితరదేశపు కాగితమే మనకు నెక్కువగా నుపయోగ ముండును. అప్రియాదేశమునందుండి కాగిత మెక్కుడుగ వచ్చుచున్నది. దానినే సామాన్య జను లుపయోగించు చున్నారు. ఇంగ్లండునుండికూడ కాగితము వచ్చుచున్నది. అప్రియా కాగితములయొక్కము వివిధమున్నది. దీనిని మన మెంత యెక్కువగా జేయగలిగిన, నంత యుపయోగము. అంత దేశజేయము. జమ్మి, వరిగడ్డి, పెరుగుజేడ, చినుగు గుడ్డలు, పాతగోతములు, తుంగ, వ్రాసియున్న పరికి రాని కాగితములు కూడ, కాగితములు చేయుట కుపయోగించును. తాటాకుల మీద వ్రాయు నలవాటు మనకు లేవినది. గంటములు కలిక మన కయిన గానించవు. మన ప్రభుకంఠయు కాగితములతోనే యున్నది. మన చిల్లర లెక్కలు, కంపెనీవారల లెక్కలు, కోర్టుకాట్టలు ప్రభుత్వమువారి యన్ని రికార్డులు మనలో మనము వ్రాసికొను దస్తావేజులు, మన మొకరి కొరకు వ్రాసి కొను బాబులు కాగితములతోనే యున్నవి. అట్టి కాగితములను జేయుటకు బ్రయత్నించుట మిగుల నవసరము.

నిప్పు పుల్లలు

మనవారు పూర్వము చెరుముకిరాయి యను రాళ్లపై నివసముక్కులలో గొట్టినిప్పుచేయు చుండెడివారు. మరియు 30 సంవత్సరముల పయితాలముక్రిందట సామాన్యముగ బ్రతి యింటిలో నిప్పు కుంపటిలో జెట్టి కాపాడ బడుచుండెవి. సుమారు 30 లేక 40 సంవత్సరములనాడు నిప్పుపుల్లలు మన బజారులకు సక్కుత్తుగ వచ్చినవి. మొదట వెల్డె 1-కి అణా చొప్పునను దరిమిలను అర్థణావంతును అమ్మెడివారు. భాగ్య వంతులు నిప్పుపుల్లలు కొనుటయు, సక్కుతుగ వాడుకొను చుండుటయు నుండెడిది. రానురాను చౌకయగు నిప్పు వెల్డెలు అప్రియా స్టీవను జెన్సార్కు దేశములనుండి దేశమంతట వ్యాపించినవి. ఇప్పుడు చాని దగ్గుములేని యిల్లలేరు. జేబు లోనో తలగుడ్డచెంగును నిప్పువెల్డె నుంచుకొని మనిషియే యరుదు. ఇకముం దీనిప్పువెల్డెలు పయదేశములనుండి యుద్ధ మంతిమయి కాంతిగలుగు వరును వచ్చుటకు వీలులేదు. మన దేశమును నిప్పుపుల్లలజేయు యంత్రాలను బొంబాయి అహ మ్మదాబాదు ప్రదేశముల నున్నవి. మెన్న నీరుద్ధ మనరాజ ధానికొనో తిరువాణ్ నూరు సంసారములోనో యొక గొప్ప యంత్రకాల నొకటి స్థాపించుటకు నుద్దేశించెదదని. దానిని సం పూర్తి చేయవలయును. రాజమహేంద్రవరము నిప్పుపుల్లల యంత్రకాల కనుకలను. అక్కడను నితర ప్రదేశములను యంత్రకాలలు నూరులకొలది స్థాపించవలసి యున్నది. మరియు నిప్పుపుల్లలు రయిలులమిద పంపుటకయ్యే రేటు అధికమగు టచే దూరదేశములకు బంపుటకు వీలులేదని అహమ్మదాబా దుల్లో నొక పప్పుపుల్లల యంత్రకాలాధిపతి నాకొక యుత్త రము వ్రాసియున్నాడు. అట్టి యుక్తున రయిలో సేయవలసిగిం చుటకు బ్రభుత్వమువారు దోహదపడవలయును.

వెన్నియలు, ఇమపనామములు, గొడుగులు చొక్కా గుంటలు మొదలగు నెన్నివస్తువులలో మనము చేసికొనుటకు గడంగవలయును.

స్వదేశ పరిశ్రమభివృద్ధికి దగు ప్రయత్నములు జేయ వలయును. మన చేతిపనుల నిష్పాదభివృద్ధి చేసికొనేనియెడల యొకనెన్ని శతాబ్దములైన నవి యభివృద్ధికావు.

దీనికి బ్రభుత్వమువారు మిగుల సామర్థ్యాలిజూపి చేపండుచుచి, వృద్ధిగాంచు నన్ని సమచాయములు జేయ వ్రాసియును.

ఆరిమండ రయితులు.

లట్టెదొరగారి నిర్ణయ.

మండాచిన్ని వెంకయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

ఆరిమండగ్రామములో రయితులకు సుమారు 100 లు పర్యవేంటు మాగానిభూములును, నూటయేబది యకములు దివిన్యాపెట్టు (నూతనమాగాని) భూములును గలవు. ఈ భూములకొరకు కొమ్మయూరు కెనాల్ అప్పురకెక్కుకొలది బాగల్లమాడి కాల్యలోనుంచి, వేటపాలెం వ్రాంచి అనే పంట కాల్య లెక్కబడినది. కాని దీనికి మిస్టరు లట్టెదొరగారి తియ రిటికల్ యేర్పాటువలన, ఆరులోపము లుండుటవలన గతవత్స రము నీరు సప్లయకాలేదు. ముప్పదియేండ్లక్రిందట కట్టబడిన బాగల్లమాడికాల్య హెడ్డునూగును తగ్గించుట, వేటపాలెం వ్రాంచి హెడ్డునూగు మోలెవిలులో కట్టుట, వేటపాలెం వ్రాంచి నీరు సప్లయచేయు బాగల్లమాడికాల్య నెగిరు అడ్డిని పర్యవేంటు రిగ్యులేటరు నాచి గామ్యూచేసి కట్టకుండుట, ఈకాల్య మొదట ఒకమైలు సిల్టేషనుకుండుట, ఈకాల్య మొదట మాడుమెట్లవరకు తూములు వట్టిలోనుంచి చిరు తూములు సేజనరీ వర్కులో మోలెవిలులో నెట్టి సిమెంటుతో బిగించుట, ఈకాల్య 3 వ మైలు 6 వ ఫర్లాంగులో దిగువకు రాకలవసంత నీరు రాకుండునటుల రిగ్యులేటరు నాచిని తగ్గించి కట్టించుట ముఖ్యమైనలోపములు. ఇందువలన గతవత్సరం ప్రాక్టికలుగా తనఖీచేసిన కొమ్మయూరు కెనాల్ సబ్డివిజన్ ఆఫీసరు వారాయణ హబ్బురగాయన, ఆక్రింగు డివిజన్ ఆఫీసరు డేవిసుదొరగాయన, మోలెవిలులో సిమెంటులో బిగించిన అరి మండగ్రామములోని అయిదుతూములప్రక్కను సాగుజయ్యే వరకు తాతతూములకు నెలవుయచ్చి సాగుఅయినవెంటనే తీసివేయించినారు. తర్వాత మోలెండిపోయినప్పటికి నూతన మాగాని అగుటవలన రిమిజన్ కోర్తే, మంజూరు నిలువనేరదని నొంగను తేలుకుట్టినట్లు కిస్తుకు చెల్లించినారు. కొండేరు ద్రయినప్రక్కనున్న పర్యవేంటుపెట్టుభూములు కొండేరులో వృధాగా పోవు బాగల్లమాడి కాల్యనీటికి అడ్డివేసి 16 యేండ్ల నుంచినదే నే మామూలుప్రకారంసాగుచేయగా నెగిరు లెక్క లోచేర్చినందున, శ్రీ వాపల్లతాలూకా తహసీల్దారు గారు, శ్రీ పొన్నూరుడివిజన్ డిప్టీ తహసీల్దారుగారు, కొండేరు రివిన్యాయనసైక్టరుగారు ప్రాక్టికలు తనఖీచేసిన రిమార్కుల వలన, అందాధపు కేసు మాఫుచేయించినందున శ్రీవాల్లకు వం ద న ము లు చేయుచున్నాము. కావున నీ సంగతిం అయినను సదరు లోపములు సవరించి నీరు సప్లయ చేయించువని కోరుచు, మిస్టరు లట్టెదొరగారికి అయిదును, శ్రీ సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరుగారికి మూడును, శ్రీ గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుదొరగారికి నాలుగును, శ్రీ తాలూకా తహసీల్దారు గారి కొకటియు, శ్రీ పొన్నూరు డివిజన్ డిప్టీ తహసీల్దారు గారి కొకటియు, రెండవసర్కిల్ మాపరంపెండేంటు యింజ నీయుగారికి రెండును, శ్రీ యింజనీయుగారి కొకటియు, ప్రాగ్ నాపత్రికలు ఒప్పి తిరుగు రక్షణలు పొందియున్నాను. శ్రీ తాలూకా తహసీల్దారుగారు 15 దినములక్రిందట తనిఖీ చేసి న్యాయమైన రిమార్కులచేసినారు. శ్రీ డిప్టీ తహసీల్దారుగారును నీకోజు తనిఖీచేసెదమని నెలవిచ్చినారు. కాని వస్తువువలన శ్రీవారు దయచేయలేదు. రేపా నేడో రానైయు న్నాను. కాని, లెక్కిన అధికారులెవరును విచారించలేదు. వారి వారికున్న అధికారముల ననుసరించి ప్రాక్టికలుగా వచ్చినాచి కొండేరు గుంగరద్రయినువల మధ్యనండుటచే అధిక వస్తువుల వలన మునుగు నష్టమయ్యె. ఏకానుభూములకు ఇంతవరకు నీరు సప్లయచేయించలేదు. కాని మిస్టరు లట్టెదొరగారు తమ తియరటికల్ నష్టదలతో రిమిగిని రికవేషనందున కొండేరు దరినన్న యాయపు మాగానిభూముల కయినా నీరు సప్లయ అగుటకు, మామూలుప్రకారం కొండేరు ద్రయినకు, అట్ల మా స్యంకెక్కువతో చేసికొనుటకు భారాను పద్ధతిమిదగాని, లేక మామూలు ప్రకారంగా నెలవు యింపించువని కోరుచు 6-8-14 తేది రెండవసర్కిలు మాపరంపెండేంటు యింజ నీయుగారికి స్వయముగా అర్జి దాఖలచేసికొగా, శ్రీవారు

కరుణించి నాటి కాకగోలు నెలవు అడ్డు రుపంపించెదమని నెల విచ్చి అట్టిపనిని స్వయముగాచూచి నీరుసప్లయచేయవలసిమిస్టరు లట్టెదొరగారికి రిఫరచేయగా, శ్రీవారు తమపట్టుకల కారముమాకప్రములునచ్చిమాడకపోగా, తమవై అధికారిఅడ్డుర నయినా గమనింపక కొండేరు ద్రయినకు యేకారణంచేతను అడ్డిని నెలవిచ్చుటకు వీలులేదని 13 వ తేది 210 నెంబరుగల యింధాగ్ను భూచేయించినారు. ఇందువలన రెండవ సర్కిల్ మాపరంపెండేంటుగారి వాదనమును, సమ్మివేసిన కొండేరు అడ్డిని తీసివేసినారు. చాచిదిగా లట్టెదొరగారి పట్టుకల స్వభావము. పదహారువేల ఖర్చుతో గవర్న మెంటువారు తమ అధికారములోనుంచి కాల్యకు, స్వయముగా చూడక పోగా నష్టమున కొర్కలేక వృధాగా సముద్రమునకుపోవు నీరుసయిన నుకొంగించు కొనగూడదని పట్టుబట్టినారు. ఇందువలన ఆరి మండగ్రామములో, వేటపాలెం వ్రాంచి 5 మైలు 5 ఫర్లాంగు కుడికట్టలోని మోలెవిలు తూము అయకట్టు య 120 లు ప్లీస్సుభూమి యింతవరకు సాగులేందున, ఏబది వీధకుటుం బయల్ సంగతిం తిరుటకు అన్నమును, కట్టనస్త్రములును, పశువుల మేతయును లేక అన్నాతురులై అల్లాడవలసివచ్చినది. ఇందులకు కారణము మిస్టరు లట్టెదొరగారి తియరటికలు పట్టుకలగాని కృష్ణవరద మైరా దైవకారణములు గావని మమ్మాటికి నొక్కి వక్కాణించుచున్నాము.

ఆగడాల్లంక ప్రజలు.

నిప్పు, నరదలు, కలరాలచే నశించుట.

గుండుగొలనువారి యావాగ్యము.

దొరతనమువారి కొకవిజ్ఞాపనము.

గుండుగొలనునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-
కృష్ణాజిల్లా యేలూరుతాలూకా కొల్లేటిసరస్సు ఆగడాల్లంకయను నొక గ్రామముకలదు. ఈ గ్రామము వాండ్లను మాలవాండ్లను నివసించుచున్నార 400 పూరిండ్లుగలవు. గ్రామము పుట్టికప్పుటిక అగ్నిహోత్రధయ మెనరునునెరుగు. క నెలలో నొకవైపున గడ్డివావిలో నిప్పు యిల్లయినను నిలువకుండ గ్రామమంత అయినది. సుమారు 300 పుట్టిధాన్యము ములును అగ్నిహోత్రముచాలాయెను. దూరమునందు గుండుగొలను గ్రామ పడినవి. వది బస్తాలయ్యెము తక్షణమే కొనిపోయి గ్రామవాసులందరికి భోజన వారుపడుచుండు దురవస్థనుచూచి 146 పోగుచేసి వారికితగినట్లు వెముకొని, 21 సప్లయచేసిరి. ఇటువంటి సమయములో వాస్తవ్యులుచూసిన లోచార్యము మిక్కిలి దురవస్థలో శ్రీ డి.భాగ్యంకలెక్టరువారు, వారు, రివిన్యాయనసైక్టరువారు తనివంతి మెప్పువడిరి. ఇటులండ అక్కడక్కడ నంసా వ్యవసాయ పరిమిట్లచేత వ్యవసాయము ప్రాంతంబు వరకు సాగేవరకు పులిమిద పుట్టలాగున వస్తుమలగికి కొల్లేరుసరస్సు సదనూపముదాల్చి యింతింతి చెప్పగా వరదలుచేసింది యీసాగుబడి భూమిసంతయును, పూర్తిగా ముంచివేసినది. ఏరికి సహాయముగా కృష్ణవరదనుచుండి వచ్చే మురుగునీరువచ్చి గ్రామము లేప్ప మిగతా అంతప్రదేశమును జలమయము గావించినది. గతసంవత్సరములో పండిపంట, అగ్నిహోత్రుని నాలయ్యెను. ఈసంవత్సరపు వైపులు నల ప్ర వాహము పోవైనది. ద్రుతికియించిన జల సాకునివచ్చునని తలచి సడియుండగా కలరాకూడ నీ సమయముననే వచ్చి గ్రామస్థులను దులికిచేయుచున్నది. వీరల దురవస్థ జూచిన యెటువంటి వారికిని మిగిల నీరుకాకమాను. అధికారు లీ దురవస్థను చిత్తశింపి రెండవ పంటకు ప్రజలకు నీచిచ్చి వీరిని నిలువజెల్లరు చిని పిక్కిలిగా ప్రార్థించుచున్నాము. గుండు గొలను ప్రధానాధ్యక్షులు సహాయముగా నిలువంటి భృత్యకార్య ములు అనేకములు చేసినప్పటికి, ఇట్టి సమయములో వారికి సహాయముచేయుట మిక్కిలి కొద్ది ప్రదిననది. దీనికి సహా పమునందున్న భీమజోలు గ్రామ తుప్రికావ్రయలలో నొకని లేమ మోదార్యమును చు 100 ముహూరుల నొసంగుట మిక్కిలి సంతో యితరమాన్యుది.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ భాద్రపద శు ౬ లు
బుధవారము.

మద్రాసు పరిశ్రామిక విద్య.

ఈనగరమున నుత్తరభాగమునందు పరిశ్రమాలయములకు దగిన పనివారలను నిర్దము చేయు నాహారో ప్రారంభ మయిన కార్యము 1912 వ సంవత్సరము జనవరి మాసమున నీ ప్రానిక ప్రభుత్వము వారికి యవసంఘమును నియమించి ఈనగరపు నుత్తరభాగమున పరిశ్రామిక విద్యయు నత్యుబంధముగా కాత్త్రవిద్యయు నెట్లు వివిధ గామింపవచ్చునను విషయమునుగురించి ఆలోచించి తెలుపునదని యుత్తరపుచేసిరి. ఉప సంఘమువారు రిపోర్టుచేయుటలో నాప్రదేశముందలి ఎంజనీరింగు పరిశ్రమాగారములకు కొందరు వాలంటీరులను పంపి ప్రభుత్వమువారు వారిని పని చేర్చుకొనునంతకాలము పోషింపవలసినదనియును ఒక పాఠశాలను జెట్టించి ఆచ్చట కొంత మెకానికలు ఇంజనీరింగుమూతము వారికి నేర్పించవలసినదనియును కోరిరి. ఇటీవల యోచించుటలో నితర విషయములకును పరిశ్రమలకును సాబంధించిన కాత్త్రవిద్యగూడ నియాలయమున గొంత చొప్పించును లేదాయను సంశయము ప్రభుత్వము ప్రతిపక్షము మోక్షుగు పరిశ్రమాగారమునాలోచించుట తగుననిగూడ నిశ్చయించిరి. ఏదో నట్టి కాలముచేయుటమాని కొంచెము పరిశ్రమలో చొప్పించగల చిన్న ప్రభుత్వమువారు సమకాలమున పరిశ్రమాగారముల పేరు భంగము కలుగుచేయాయనుకొని ప్రభుత్వమువారు ఉపసంఘముచే ఒక్క పరిశ్రమల విషయమున శ్రమల విషయమున చేతురనుకొని తప్పుటానాయుని పరిశ్రమలను పరిశీలనము. ద్రవ్యావధియే ముఖ్యమైనది. తన పనికి వలసినంత మాత్రమునాగి ప్రభుత్వముగవలయునను పరిశ్రమలకు ఇష్టానుసారము పద్ధతులనునిర్దిశించు ప్రభుత్వమువారు దేశద్రవ్యమును వెచ్చించుట యేముగకు న్యాయమొనర్చుటగాను. కావున ప్రభుత్వమువారు హైందవ పరిశ్రమలపై దయ యూచి నాచి విషయమున నభిరుచిని పుట్టించుకొని నిద్రయత్నమును ఇట్లంజియింపవచ్చును. ఇప్పుడిది సంకను ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము తెలుకక మరియొక యవసంఘమును నిర్మించియున్నందున వారికి సంగతులు బలపెట్టెనుట కనకాశముకలను. ఉప సంఘముగ ఒక్క కాత్త్రగారయ జెట్టిగారి కేరు మాత్రము హైందవపు పేరు తక్కిన పద నాగరును వైదొలియవలయు. అట్లేనగును మాత్రము విద్యా శాఖకు సాబంధించినవారు. ఇట్టి కమిటీలో విద్యా శాస్త్ర భాగముగాని హైందవ లాభముగాని తగిన చచ్చు పదిపాలదని మానవ్యము. ఈకమిటీకి పరిశ్రమశాఖ జైర్జుగ రద్దీలగుటచేత విద్యాపక్షమును పరిశ్రమపక్షమును సమానముగ నున్నను లోపమురాదు. అంత ప్రభుత్వమువారు ఈ సంఘమును పునఃనిర్మించు విద్యా శాఖకు సం

బంధించిన లాభములను గమనించుటకును హైందవ లాభము నాలోచించుటకును తగిన ప్రతినిధులను జేర్చురనియు విశ్వసించుచున్నాము.

కృష్ణ వరదల సహాయనిధి.

కృష్ణవరదలు తీసినవి. దేశ మెప్పటికీ తిరిగి వచ్చినది. కాని గ్రామస్థులయొక్కయు పశువులయొక్కయు కష్టములు తీరుటకు చిరకాలము పట్టను. ఆ కష్టములకు బాపుటకై సేవాపరాయణులైన యధికారులును ప్రజలును పాటుపడవలసియుండును. గుంటూరు మండలమునకు కల్వేరుగారైన రాయగారు ద్రవ్యసహాయమును జేసియును శ్రమపడియును ప్రజలకు సహాయమునుజేసి వారి కృతజ్ఞతకు బాతుకై. వారివలెనే శ్రమపడిన యధికారులందరును వందసియులు. ప్రజల యోగక్షేమమున కలు ధర్మాత్ములుచేసిన సహాయము పత్రికాముఖమున నప్పటికప్పుడు ప్రచురింపబడుట పాఠక మహాశయులకు విశితమైయున్నది. ఇంతవరకును వరదనిధికై రూ 874-7-9 ఆంధ్రపత్రికా కార్యస్థానమునకు జేరినది. మరాఠీ, మోతే అచ్చయ్య శ్రేష్ఠిగారు రూ 100 ల పంపి వారి సహజాదార్యమును వెల్లడించిరి. చెన్నపురి యందలి విద్యార్థుల ద్వారా రూ 607 చందాలు వేయబడినవి. చందా సొమ్ముకొంత యింకను వసూలు గావలసియున్నది. ఇతర ప్రదేశములనుండి రూ 370-0-0 మనియ్యరూ ద్వారా పంపబడినవి. ఇంతవరకును రూ 729-0-0 గుంటూరు కృష్ణామండల సభవారికి పంపబడినవి. ఈ నిధిని త్వరలో ముగించ వలయునని కోరుచున్నాము గాన సహాయమును జేయదలచినవారు వెంటనే ద్రవ్యమును బంపుటకు బ్రాతితులు. గుంటూరుమండల సభకును కృష్ణామండల సభకును కూడ పంపవచ్చును.

బొంబాయి కారాగారముల కడచినసంవత్సరపు రిపోర్టు కొన్ని దుర్భరస్థితులను సూచించుచున్నది. సింధువు కారాగారపు వర్ణన హృదయనిశ్చేదకము. ఆబాదిఖానాలో తలపింపని శీతోష్ణ నైపతీత్యములు లేవు. వేసవికాలములో చురచుర్రాగు బండలస్పర్శచే కాళ్లు మలమలమాడుచుండ తీక్ష్ణకరణముల తాకుడుచే నెట్టి బ్రష్ట లగుచుండ తూర్పు నుండియు నుత్తరము నుండియు వడిగాలి హూరున నీచి చచ్చుచును శుష్కిభూతముచేయుచుండ కారాగారవాసులు రాతిగనులలో పనిచేయనియమింపబడిరట. ఆకసము చిల్లి పడినట్లు కుంభవృష్టి గుంయగా తలదాచుకొన తావులేక ఖయదీలును నుద్యోగులును తల్లిలి పోయిరట. చుట్టుముట్టు శీతజ్వరములు మిండుగా నుండినానన సీమరదృష్టవతులకు వారమునకు రెండుమారులు 10 గ్రేయిసుల మోతాదు క్వైనా యిచ్చిరట. 1912 వ సంవత్సరమున సీకారాగారమున 1000 కి 23.6 గురు చచ్చిరి. కడచిన సంవత్సరము 36.3 చచ్చిరి. ఎప్పుడును నీజైలులో జనసమృద్ధి మెక్కునైనందున నీతి తప్పెనట. మొత్తముమీద నీ కారాగారము బొంబాయి యధికారుల హృదయానుసారముగ నారోగ్యవంతముగనే యుండె నని చెప్పవలయునట. అగుండె లినుమివి కాబోలు. పై జెయులులవిషయము వ్రాయుచునే బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక, ఇన్స్పెక్టరుజనరలుగారురుమాండు ఖైదీలవిషయము వ్రాసిన సంగతులను కొని యాడుచున్నది. 18-21 సంవత్సరముల వయస్సునకు లోబడిన రిమాండుఖయదీల సంఖ్య కడచిన సంవత్సరము 6,151. ఇందులో ననేకులను అనవసరముగా మేజిస్ట్రేటులు రిమాండునందు పడుచు

దినములకు వైబడి యుంచియుండిరని ఇన్స్పెక్టరు జనరలు వ్రాయుచున్నాడు. పసిచయమున కేరము చేసినవారిని క్రూరశాసనము పాలుచేసి బండపడు నట్లుచేయక సామ్యముగా సుహృద్మునకు ద్రిప్పట రాష్ట్రపాలకులకు గర్హ్యము కావున వారిని జైళ్ళలో నుంచు విషయమున జేయదగిన సాస్కారములు ఈదేశములో త్వరగా నాలోచింప దగియున్నవని ఆపత్రిక అభిప్రాయపడుచున్నది. ఆ యభిప్రాయమును సభ్యులెవ్వ రామోషింపకుండురు.

ముద్గాయి వాఙ్మూలముచుప్పటి శిక్షసేయుట ఒక్కొక్క పర్యాయము మిక్కిలి యన్యాయ మగుననుట కొక చిత్రమైన కేసును ఆమృత బజారు పత్రిక ప్రకటించు చున్నది. మోరై లెవ్వేషను నద్ద మురిగిపోయిన యొక శవ ముండెనట. చంపబడిన వా డిట్టివాడని నిర్ణయించుటయే యసాధ్యముగా కన్పించెనట. కాని పోలీసువారు మాత్రము తమ పనిని చేయవారైరి. కొందరు పట్టకొనబడిరి. శవము గోపియను మనుష్యుని దని గుర్తించబడిన. ముద్గాయిలలో నొక్కడు తామందరును నురణించిన వానితో గలసి జీవనాధారము వెదకి కొనునుటకు బాగాళమునకు బోయి తిరిగి వచ్చునప్పుడు ద్రవ్య విషయముగా వానితో తమకు పోట్లాట కలిగినయి తామందరును చేరి వానిని చంపి వైచితిమనియు నప్రూపరు సాక్ష్యమిచ్చెను. ఈకేసు ఆజముఖురులో జరుగు చుండగా చనిపోయిన గోపి బొందితో బయలుదేరినచ్చి రైలులో స్త్రీలకని ప్రత్యేకించి పెట్టిన పెట్టెయందు ప్రయాణము చేయుచుండి కలకత్తాలో పోలీసువారి చేతికి దొరకెను. పూర్వోత్తరము లన్నియు విచారించగా బొందితోవచ్చిన గోపియే ఆజముఖురులో చంపబడినట్లు తలచ బడిన గోపియనుట విశేషమయ్యెను. ఆ జన్మకు పోలీసువారి కీగోపి నిజముగా దయ్యమేయైనామ. ఆప్రూవరయిన ముద్గాయి నడుగగా నాకేమియు సంగతులు తెలియవు. పోలీసువారు నుడువు మనుకీతి నుడివిత ననుచున్నాడట. పోలీసువారి పద్ధతుల పైనను ఆప్రూవరు సాక్ష్యములు నమ్మవచ్చినా నమ్మరాదాయను సమస్య పైనను వేరు న్యాభ్యాసములు వ్రాయుటయే యవసరములేదు.

ప్రాంసు జైలయము ఇంగ్లాండుల సైన్యములు ప్రాంసుదేశపు ఉత్తర సరిహద్దుల ప్రాంతములలో సురక్షితమున భాగములకు వచ్చిచేరియున్నవి. ఆంగ్ల సైనికులు మహాత్తరమైన పోరాటము చేసిరారు. 2000 జనులు ఈ పోరాటములలో జచ్చిరారు. ఇదియంతయు బ్రిటిషు సైనికుల సైన్యమును గొంచెమైనను గదలించి యుడలేదని వినుచున్నాము. జర్మనివా దినరకు ఎత్తుకెత్తుగా పోరాడుచుండిన పోరాటమును మానుకొని క్రొత్త విన్యాసముల కేర్పరచు కొనవలసిన వానైనాను. ఉత్తర జైలయమున యుద్ధప్రసక్తి లేదు.

కర్నూలుజిల్లాలో విశాలాటవులు గలవు. వాని నానుకొనియుండు గ్రామము లెన్నియో యున్నవి. వానిమధ్యమున స్థాపితములైన రైలు వాగ్గాపు కార్యాలయము లున్నవి. ఆగ్రామములలోను ఈకార్యాలయములలోను నుండు ప్రజలు ఎల్లప్పుడును వన్యమృగముల భయమున నివసించుచున్నారు. వీరికి ఆయుధము లందుచేత ముఖ్యవసరములు. రైసెచ్చులు పొంద కడచిన సంవత్సరము వరికును ఆయుధముల నుపయోగించుకొనుచుండిన వారిలో గాటికి 50 మంది వద్దనుండి ఈసంవత్సర మాయుధములు లాగుకొనబడినవట. మరిల రైసెచ్చులియ్యబడలేదట. కారణము తెలియరాదు. కర్నూలు

విరోపా మహా సంగ్రామము

ఆంగ్ల సేనలు యుద్ధమునకు దిగుట.

బెర్లియముగో పరాసులు, ఆంగ్లేయులు, బెర్లియమువారు మహాయుద్ధము ప్రారంభించుట.

ఇంగ్లాండు.

మిలిటరీ సలహా సమయము.

లండను ఆగస్టు 24:—కనడాదేశమునండి బ్రిటీషువారి సాహాయ్యమునకు సేనలను బంపుటకు, కనడాలో ఒకకమిటీ ఏర్పడియున్నది. ఈ కమిటీకి తగినసలహా యిచ్చుటకును సాహాయ్యము చేయుటకును, కాలనీల సైన్యకేటరీయగు హార్ కోర్టుగారు ఇంగ్లాండులో నొకసంఘమును ఏర్పరచిరి. ఈసంఘమునకు ఇంగ్లండుకు ప్రభువు సర్ మెన్ గాను, క్రైస్తుప్రభువు, డిమండు ప్రభువు, సర్ ఎడ్వర్డువార్డు, సర్ ఓ. వెన్ ఫిలిప్సు, సర్ గిల్ బర్నెట్ గారు, సర్ హెల్మర్ట్సుక్రే, రిచర్డ్సుబర్ డిడ్డి గార్లు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సేనలకు ఉత్తరువు.

ఈ సమయముల నైనికల పోటీపక్షాలు ఆపివేయబడినవని మిలిటరీ అధికారులు ప్రకటించినారు.

వ్యాపారమును ధ్వంసముచేయుట.

జర్మనీ, ఆస్ట్రియాల్ వ్యాపారమును ధ్వంసముచేయవలయునని, ఆ రెండుదేశములనుండి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములోని ఇతరదేశములకు ఏ ఏ వస్తువులు దిగుమతులగుచున్నవో, వాని వెలలతో, చూపు లెక్కలను, ఇంగ్లాండు వర్తకసంఘమువారు ప్రచురించి పంచివెట్టుచున్నారు.

లండను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారు.

ఈ విషయమునుగురించి ఆలోచించుటకు లండను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారు రెళ్ళ మీటింగుచేయుదురు.

కామర్సునుచూసభ.

యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 25:—నేడు కామర్సు సభవారు మిక్కిలి ఆత్రుతతో తిరిగిరాడిరి. సభ్యులు చాలమంది మిలిటరీ దుస్తులతో వచ్చిరి. ఆస్ట్రియా గారిట్టు చెప్పిరి:—నా సేనలకు క్రొత్త ప్రదేశములకు జేర్చినారు. నేనాలో నమ్ములేకపోతేను. శత్రువులు మనపై నికులకు చాలవత్తిడి కలిగించిరి. కాని మనసైనికులు శత్రుసైనికులను తరిమివేసిరి. ప్రస్తుతపుస్థితిలో ఇతరన్న ఏమియు తెలుపుటకువీలులేదు. మనసైనికులు ఎంతభారయుద్ధము చేయుచున్నావో, ఎంతకష్టపడి ప్రయాణము చేయుచున్నావో, మంచికైగ్రహణింప, ఉత్సాహముతోను ఉన్నాము. మనసైనికులలో 2 వేలమైనాగా, విపత్తుకలిగినది. (అవగా చెప్పుటతగినవారుగాని, చనిపోయినవారుగాని 2000 కంటె) ఆరి జేసలుక్రెంచిగారు తెలిపినారు. చెప్పుటతగినవారి యొక్కయు, చనిపోయినవారి యొక్కయు పేర్లు ఇంకను తెలియలేదు.

ఇంగ్లీషును శ్రులు-యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 25:—నిన్నరాత్రి 12 గంటలనుండి 2 గంటలవరకు ఇంగ్లాండు దేశపు మంత్రులును, సేనాధిపతులును కనకరు ప్రభువుగారి యింటిలో సభికుడి ఆలోచనలు సలిపిరి.

కనకరు ప్రభువు.

కనకరు ప్రభువుగారు నేడు, ముఖ్యమంత్రి ఆస్ట్రియా గారిని దర్శించిరి.

జిల్లాలో కొన్నితాలుకాలు మాత్ర్యసేరములకు పేద్రేవేయెనను ఒక్కచోటనైనను తుపాకి యుపయోగపడెనట్లు కనుపించలేదు. కావున ప్రాణముల కొపాడికొనుటకు తుపాకులు ముఖ్యవసరముగాగల ప్రజలనుండి వారు వానిని దుర్వినియోగము చేయ నిదే తీసికొనుట వ్యాయముకాదు. ప్రభుత్వమువారు వీరి స్వస్థిరతకానుకూల్యమును దయతోయోచించి కారణములేకలై సమస్యలను తగ్గించునభ్యాసమును మాన్పుట సమంజసము.

బెర్లియము.

బెర్లియముగోనున్న

క్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు.

లండను ఆగస్టు 25:—బెర్లియము నైనికలు నిలిచి శత్రువులకు జర్మనీ వారిని ఎదిరించుచున్నారను, అభిప్రాయముతో క్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు బెర్లియములో ప్రవేశించి జర్మనులతో తీవ్రముగ పోరాడిరి. బెర్లియము సేనలు వీరను కొన్నరీతిని జర్మనీవారిని ఎదిరించుచుండవలెను, క్రెంచిసేనా నాయకుడగు జెనరలు జెఫ్రిగారు (బ్రిటీషు, క్రెంచిసేనలను, రక్షకస్థానములకు వెళ్ళవని ఉత్తరువు ఇచ్చిరి. వారి ఉత్తరువు ప్రకారము క్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు రక్షకస్థానములు చేరుచున్నవి.

జర్మను సేనలు.

జర్మను సేనలు అలసి శత్రువైద్యమును ఎదిరించలేక, క్రొత్తస్థలములకు వెళ్ళుచున్నవి.

బ్రిటీషు సేనలకు విపత్తు.

బెర్లియముయుద్ధములో బ్రిటీషు సైనికులకు విపత్తుకలిగినది. గాయములు తగిలినవారు కాని, చనిపోయినవారుగాని 2000 మంది గలరు.

జర ని.

పార్లరాము యుద్ధము.

జర్మనులు వెనుకకు గొట్టబడిరి.

లండను ఆగస్టు 24:—ఆఫ్ఘెనులోని ఖాటరు విలేజుకు డిల్లీకి తిరిగివచ్చుచున్నాము:—పార్లరాము యుద్ధము జరిగినది. వీరైసచోటనెల్ల సాంబర్ నదిచిహ్నుట జర్మనీవారి యుద్దేశ్యము. జర్మనీవారి గుర్రపుకాతులను ప్రతివోటను క్రెంచివారికాతులను, కాల్బంటులు వెదిక్కిరి. ఉభయపక్షములవారును సమానబలముగలిగియుండిరి. బ్రిటీషు సైనికులు చేయవలసినపని యెంతయు ముఖ్యమైనది. ఆండెహ్లాసును, జ్యాహెల్సును వశపరచుకొన జర్మనీవారు ప్రయత్నించిరి కాని కొనసాగలేదు. జ్యాహెల్సుమీద జర్మనీవారు ఫిరంగులుకాల్చిరి. కాని లాభమేమియు కలుగలేదు. సాంబర్ నదివెంట భీకరముగ సభయ పక్షములవారు నొకరిమీదనొకరు ఫిరంగుల గాల్చి కొనిరి. ఆదివారమునాటివరకు అగ్నిచోట్లను, జర్మనీవారు వెనుకకు గొట్టబడిరి.

స్రావ్యు.

స్రావ్యు జర్మనీల యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 25:—జర్మనీవైద్యులు స్రావ్యుదేశము నందలి నాన్సిపట్టణముపై నాలుగువారులునుండి క్రెంచిసేనలకు వ నాలుగునూర్లు జర్మనీవైద్యులువైచి, జర్మను సైనికులకు ధ్వంసము చేసిరి. అగ్నిక్రెంచి గవర్నమెంటువారు ప్రకటించిరి.

ఇబ్రీ

ఇటలీవారు సేన గూర్చుట.

తటస్థస్థితికి ఛంగములేదు.

సేన సమగూర్చు సకపరము కలిగియుంచలేదని, ఇటలీ ముఖ్యమంత్రిగారు కొంకమంది దిప్త్యావేశితో వచ్చివెళ్ళిరి. ఒకవేళ సేన గూర్చబడినను మన తటస్థస్థితికి ఛంగము కలుగదు.

హిందూదేశము.

దక్షిణహిందూస్థానము.

పోవుగారి నిర్మాణము.

కూనూరు ఆగస్టు 25:—కూనూరులోని గోమకు కేతలిక్కు చర్చిలో 27వ తేదీన, వెల్లింగుటనులోని గోమకు కేతలిక్కు చర్చిలో 26వ తేదీన పోవుగారి ఆత్మశాంతికారకు ప్రార్థనలు జరుగును.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

కూనూరు ఆగస్టు 25:—మహమ్మదీయుల సేనలు నిన్న సమావేశమయి ఆంగ్లేయులకు జయముకలుగుటకై ప్రార్థించిరి. వీరిలో వర్తమాను, భూస్వాములును కూడ నుండిరి. మసీదు కార్యదర్శిగారి పక్షమున సి. మహమ్మదు షేక్ గారు రాజప్రతినిధి ప్రముఖులు కార్యదర్శిగారి కీక్రింది తిరిగి పంపిరి. కూనూరు, వెల్లింగుటను వాస్తవ్యులగు మూడువేలమంది మహమ్మదీయులు మసీదులో సమావేశమయి యుద్ధములో నాంగ్లేయులకు జయముకలుగుటకై ప్రార్థించిరి.

జర్మనీలోని ఆంగ్లేయులు.

భారతీయులకు తోడ్పాటు.

ఉదకమండలము ఆగస్టు 25:—దొరతనమువారి పత్రికయందలిట్లు తెలియజేయబడినది:—జర్మనీలోనుండిన ఆంగ్లేయులయొక్కయు, భారతీయులయొక్కయు జాబితా విదేశ వ్యవహారముల కార్యాలయము వారిచే తయారు చేయబడినది వీరిని ఇంగ్లాండుకు గానిచ్చునట్లుచేయుటకు ప్రయత్నించబడును. జర్మనీలోనుండిన భారతీయుల సహాయమునకు నిధియొక సుగూటుచేయబడినది. దీనికి ప్రారంభములో హిందూదేశ వ్యవహార కార్యదర్శిగారు 200 పానులనిచ్చిరి. ఇంగ్లాండులో నుండిన భారతీయులు దీనికి సహాయము చేసిరి. హిందూదేశము నుండి సాయు పంపించుటకు నీలులేకపోవుట మున్నగుచిక్కలుపడుచున్నట్టియు, యుద్ధమునకు ముందుదేశము తిరిగివచ్చుటకై టిక్కెట్టుకొని ప్రయాణము మానుకొనవలసి యిప్పుందిపడుచున్నవారికిని సహాయము చేయబడును.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

ఉదకమండలము ఆగస్టు 25:—ఉదకమండలములోని మహమ్మదీయులు సభచేసి, తమ రాజభక్తినిగురించియు, దొరతనమువారికి సహాయముచేయుటను గురించియు తీర్మానించిరి. ఆంగ్లేయులకుయుద్ధములో జయముకలుగుటకై నిన్ను గమనాను పంపిగ సమయమున ప్రత్యేకము మసీదులో ప్రార్థనలు చేయబడినవి.

విదేశీయులను కనుమెట్టుట.

తిరునలువేలి ఆగస్టు 26:—తిరునలువేలి క్రైస్తవ సేననుకును పైన్సోదకచ్చు విదేశీయులను అపగాధ పరచోధక భావనలను కనుమెట్టుచున్నాము. రెవరెండు ఫాదరు గోమల్సు గారు కొలంబోలోకచ్చిరి. వీరు తమజాతినగుంచి గురి పోలీసు వారికి తెలియజేయజాలనగన సము ఇన్వెస్ట్రు రాబర్డుమెట్టు గారవల నేడు డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారియందు దిచాణకు వెట్టబడిరి. ఈ ఫాదరు ఇటాలియను జాతీయుడని మేజిస్ట్రేటు గారికి నమ్మకము కలిగినందున ప్రయాణము చేయుట కొప్పు కొనిరి. వీరి జాతినగురించి తెలియజేయు కాగితము తమయొద్ద నుంచుకొనవలసినదని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి.

కలకత్తా

యుద్ధము-తేయాకు

కలకత్తా ఆగస్టు 25:—దెంగాలు, ఆస్సాము, రాష్ట్రములలోని తేయాకు తోటల నుజమానులును, వర్తకులును, యుద్ధముచేయుచున్న బ్రిటీషు సైనికులను, ఉపకామునకు చేయవలసిన ఇన్వెస్ట్రులనిగామని గవర్నమెంటువారికి తెలిపిరి. గవర్నమెంటువారు ఇందుకు ఛంగిరించిన్నారు. ఎంత తేయాకు ఇన్వెస్ట్రులయినో పరిష్కరించినప్పడు ఇచ్చుటకు, కావలసినంత నిలకయున్నది.

దెంగాలు ఆంబులెన్సుకోరు.

ఆశాభంగము

కలకత్తా ఆగస్టు 25:—దెంగాలులోనున్న షాన్షర్లు, వర్తకు మొదలగువారు, యుద్ధములో చేరిన సాహాయ్యము చేయుటకు నాలంబుగా వచ్చిరి. వీరిసాహాయ్యము ఆస్కరతనగవర్నమెంటువారు తెలిపినంత వారికి ఆశాభంగము కలిగినది.

బ్రిటీషువారికి జయము.

కాశీపుట్టములో జయము.

కలకత్తా ఆగస్టు 25:—ప్రస్తుత యుద్ధములో బ్రిటీషు వారికి జయము కలుగ ఎందులకు కలకత్తా విద్యమండలి కాశీపుట్టములో పూజలు జరిగినవి. ఈ తనము కలకత్తా హైకోర్టు హిందూజజ్జీలగు సర్ ఆ. కణ్ణి, సర్ చంద్రమాధవ ఘోష మొదలగువారు

మదరాసు ఆగస్టు 26:—ఆస్ట్రేలియా దేశమునందలి అం
టవర్న్ రాష్ట్రములలోని అన్ని ప్రదేశములకు, టెల్లిగ్రాములు
అంగీకరింపబడును. అని టెల్లిగ్రాఫు అఫీసువారు తెలిపిరి.

అంశము ఆంధ్ర 25 — సహస్రము ముద్రాపాదములు
 యుగము నమ్రుని ఆంధ్రమునందు ఉన్నయారాదుగాని స్వయం
 ఆంధ్రము ముద్రాపాదములు వివిధములందును జనాన
 రాయనాం ఆంధ్రమునందు పాదములందును నిచ్చి

వృత్తాంతలేఖలు.

గుంటూరు వార్తలు.

[స్వకీయ విశేషముని యొద్దనుండి.]

వీరశిల్ప సభ.

గుంటూరు ఆగస్టు 22:—

మాపురమందలి టవును హోటల్ లో చరిత్రజోధించు ఉపాధ్యాయుడు గారు శ్రీ కేవలం జగన్నాథరావుపంతులుగారు బెజవాడ హోటల్ లోను వెంటనే నిర్వహించి విద్యార్థులు గౌరవాత్ముగా నామకాలు నివసించు 22 వ తేదీన నౌక గొప్పసభను గావించిరి. ఆ సభకు శ్రీ పత్రి శ్రీవాసరావు పంతులుగారు (హోటల్ వర్గం) అగ్రాసనాధిపతిగానుండిరి. సభాధనము సభ్యులచేతను, ప్రేక్షకులచేతను క్రిందినియుండెను. అట్టితే వైన ప్రాధికారము, విచిత్ర హాససంభాషణలతోను, వేణుగాముతోను, సన్యాసశ్రమలతోను, పద్యములతోను, ఉపన్యాసములతోను, సభ్యుల నాందింపజేసిరి. విద్యార్థులు జగన్నాథరావుగారికి నుమారు 60 రూప్యముల పంతుల పరికిమును, 20 రూప్యముల వెండి కేసుగదియొకమును, ఫోటో గ్రాఫు మున్నగు వారితోషికములతో సన్మానించుకొనెను. తమ వెలియచ్చిరి. దీనిబట్టి జగన్నాథరావుగారి యొక్క సుగుణ సంపత్తియు, బోధనాసామర్థ్యమును, విద్యార్థులయొడ ప్రేమయు, చదువనలె ప్రసించుటయు తెలచెదము. నిర్మయముగ కీరియెదము. ఒక్క విద్యార్థులకేగాక వారిపరిచయులగు పెద్దవారికి పురస్కారములకు కొంత మనోక్రమము గలిగించినది చెప్పవచ్చును.

కాలిబంతి పంపెను.

22 వ తేదీన మా కాలేజి మైదానములో కాలేజి

విద్యార్థులకును, బెజవాడ సి. ఎస్. ఎస్. హోటల్ లోను విద్యార్థులకును పూటపాటు పంచెము జరిగెను. మాకాలేజి విద్యార్థులలో మహమ్మదుమొదీద్, కొబురావు, పీరరాజు, మాధవరావు ఈవలగు ముగ్గురు ముగ్గురు పట్టుదలతోను మంచి సంస్కార సమయమును బలించి లెట్టుచి ప్రేక్షకుల మెప్పును బడసెను. బెజవాడ విద్యార్థులలో హక్కు అను మహమ్మదీయ విద్యార్థిగారు మిగిలినవారితో నాలుగవారు. ప్రథమ ఆర్థగంటలో సభ్యులపక్షముల వారికిని గోలుకాలేరు. రెండవ ఆర్థగంటలో కాలేజి వారు బిగోలును బెజవాడవారివై నెక్కించిరి. ఈ పంపెనును జూచుటకై వందలకొలది విద్యార్థులు, తదితర ప్రేక్షకులు కొట్టాట్టెట్టు దట్టముగా ఆటప్రదేశము చుట్టును సూరియుండిరి.

కాలమానము.

మానవజాతిలో మనముగాను, చిరుకలు గాలు చునేయున్నది. దోమలబాధ యెక్కువగుచున్నది. ముక్తి కాలముల పత్తి బాగుపడుచులేదు. కలరా ఆరంభమైనది. పాత గుంటూరులో మొన్న ఒకమాల యింటి యందు నలుగురు చచ్చినారు. మరునాడు ఒక మంత్రి, ఒక చాకలిచచ్చినారు. బ్రాహ్మణ కుమారుడు కూడాచచ్చినాడు. మ్యూనిసిపాలిటీ వారేయు (క్రెచ్చిచ్చి)కొనికట్లు కనుపడెను. ఇంట్లమురికినీరును ధారాళముగా ప్రసరించుచుండెను. దీనిని చక్కచేయుటలేదు. గోరము లుప్పచ్చుచున్నది. పిల్లలు మామూలుగానే యున్నది. కిర్యంబస్తాకు 1 గాపాయి పోచ్చింది. బహుశా వరదలకలన పంటలులేనని కాలిలో వర్షము పోచ్చుచేయుచున్నాడు.

కెండ్రి బాబు వార్తలు.

(మావిశేషముని యొద్దనుండి)

హెడ్కామర గారి మరణము.

కెండ్రి బాబు ఆగస్టు 19:—మాపురమందలి యొన్నత పాతకాలమున మహమ్మదుకాలేజి ప్రధానోపాధ్యాయుగ నుండిన ఆశోకప్ప మొదలియారుగారు స్వగృహులైరి యీ యందయు చెన్నపట్టణమునండి సమాచారముచచ్చిరి. వీరు కొన్ని మాసములకు నతిమాత్రవాధి పీడితులయి, సుమారుక నెల పదియేను దినములకుండు గోరము బలయినందున నెలపుతీసికొని స్వదేశమున చెన్నపట్టణమునకు వెళ్లెనుండిరి. సమస్తతెనుకులున్నను, కీరుకాల సాగునభావము గలవారుగ నుండిరి. వీరికాలములో నీయన్నతపాతకాల విద్యార్థిమయము లో నెలలైనను ఆదాయ సమృద్ధిలక మిక్కిలి మంచినితి లోనికి వచ్చినది చెప్పవచ్చును. క్రొత్త హెడ్కామర గారు

నియమింపబడు సంతకము ప్రథమసహాయోపాధ్యాయున ప. శ్రీనివాసయ్యగారే పాతకాలా నిర్వహణకార్యమును చూచెదరు. ఈవిషయమై రాకల యు తరములో నింతకంటె విఫలముగా చచ్చించెదము. ప్రస్తుతము పాతకాలాకార్యదర్శి గారగు రావుబహదూర్ వరదరాజు మొదల్యారుగారు కించి ద్రుగ్మతా పీడితులై కొలదికాలము క్రిందట, ఆరోగ్యప్రాప్తి కొరకు గంగవరమువెళ్లినారు. ఆకార్యమును రాజాబహదూరు పిళ్ళెగారు నిర్వహించుచున్నారు.

విశాఖవార్తలు.

విశాఖవార్తలులో యుద్ధము పార్శ్వంభయమున తోడనే యిక్కడి వర్తకులందరు చక్కెర. అగ్ని వెట్టెలు, నీరు వస్త్రములు మున్నగు సరకుల వెలలొక్క వెట్టిన పోచ్చింది. తరువాత సర్కారువారు వస్తువులధరలు పోచ్చించ కూడదనియు, ముందటివెలలకే అమ్మననినదనియు యూ రంతిటను చాటింపజేసిరి. అంతట తిరిగి అగ్ని వెట్టెలు మున్నగు కొన్ని చిల్లర సరకులు ముందటివలననే అమ్మబడుచున్నవి. కాని గుడ్డల వెలులమౌతము కొంతవరకు వర్తకులు నిస్సందేహముగా పోచ్చించినారు ప్రస్తుత మెక్కడచూచినను, బజారులలో, రైలుబండ్లలో, పాతకాలలలో, కార్యస్థానములలో బాలురు వృద్ధులు, స్త్రీలు పురుషులు ఎవరుచూచినను యుద్ధమును గురించిన ప్రసంగములే. నానావిధములయిన యూహలు, కల్పనలు, పుకారాలు, కథలు మిమ్ము మట్టుచున్నవి. ఈయుద్ధము పలువురకు నుపద్రవకారియేయెనను, మాపురమునందలి “హైదరాబాదుబులెట్” అను దినపత్రికా నిర్వాహకులకు మాత్రము మిక్కిలి లాభప్రదమేయెనది. ఈపత్రికచందా ఈనెలారంభమునండి రెండురూపాయలుగా నుండునది ఏడువర్త రూపాయలుగా పోచ్చింపబడినది. ఇదిగాక యుద్ధవార్తా సంపికలకు నెలచందా నెలకు నాలుగురూపాయలని తెలియుచున్నది. విడిసంచికలు యుద్ధవార్తలమాత్రమే నాలుగణాల కమ్ముచున్నవి. మనదేశములో నితరములైన ప్రధానపట్టణములలో బలె నీపురమునందు గవర్న మెంటు వారికిసందర్శమున తోడ్పడెడి విషయమై సభలు ఏకాగ్రముననో సమావేశము చేయబడలేదు.

కాలమానము.

కడచిన శనివారమునండి యిక్కడ వర్షములు కురియుటలేదు. తెగిపోయిన రైలుకట్టలు బాగుచేయబడి రైలు బండ్లు క్రమముగా నడపబడుచున్నవి. ఆకాశమున మాత్రము మేఘము లింకను పూర్వముగ వ్యాపించియు యున్నవి. చుట్టు పట్ట పల్లెలలోని వర్షసామ్రాజ్యపులన్నియు నిండి నీరు నేల మట్టమునకు వచ్చి యులునలు ప్రవహించుచున్నవి. నేలయంతయు లేయెండకు పచ్చరి పచ్చికితో కప్పుబడి నేలేపర్వమైన దృశ్యని. హాయిద్రాబాదునందలి మూసినదిలోని యందకిము మిక్కిలి కైకవచ్చి అట్టల్లంజి క్షిప్రముగ భాగమును దాదాపుగ తామచుండెడిది.

వైశ్యయజ్ఞసంఘము.

మాపురమున వైశ్యయజ్ఞ సోక నాతిసమాజము బయలు వెడలినయది. దీయొక్క యజ్ఞశ్రేణియు పేరే తెల్పడిని. ఈయద్యమ మెలయు సమంజసము. ఈపురమునందలి వైశ్యులు విద్యానిమయమున మిక్కిలి వెలుక జిక్కియున్నారు. ఈ సమాజము మామూల వైశ్యజనసంఘములందు విద్య భాగము, వికమ్యము మున్నగువానిని వ్యాపించజేసి, వారి సంఘము నొన్నకొదతకం దె గలుగునట్లు దయామయుడైన సర్వేశ్వరుడనుగ్రహించు గావుత.

జూబులు.

I

కృష్ణా తుంగభద్రానదుల వరదలు.

ఆయా, ఈ మహాసభలు కొంతవరకు మాజుట్రోలు సంస్థానము నకు గూడ సంబంధించుచున్నవి. ఈ కనులసంగమప్రదేశము మొదలుకొని యెట్టియొడ్డునందు గ్రామములవారలకు మాత్ర మె యిదివరలో 15 దినములక్రిందటవచ్చిన వరదలు మిత్రదీని కమ్ములనిచ్చియున్నందునవారిలభ్యములవారై యట్లో ప్రాణముల గాపాడికొని వరదలు తిగగ నేతిమిమ కిథిలనిశాసంబులు చేసకొని పశువులకును దనుకునువసతులేకయుకొనుచుండగనే పలు వారల దురదృష్టవశంబున నీ నెల 5-6 తేదీలు మొదలు ఆకస్మాత్తుగ ప్రళయంబున కై సమద్రము లుప్పొంగినట్టివల వరద లంకింకలకు పోచ్చుచున్నప్రవాహము మొదట 11 దినములలో వచ్చింత ప్రవాహమునకన్న జాస్తిగా నీసారి మాడు దినములలోనే వచ్చింది. అంతటితో నిలువక తుణతొంబున

సమస్త గ్రామములకు నైతము వరదలు వ్యాపించినవి. ఏటి యొడ్డుననున్న మంచాలకట్ట, మల్లేశ్వరము, సోమశిల, మున్నగు గ్రామములు కడదలో మునిగిపోయి. ఈ మహాసభల సంగమ ప్రదేశమున సంగమేశ్వర క్షేత్రం బనుమహాస్థలంబున నిద్ధ వినిర్మితములగు పురాతన దేవాలయములు మహాద్వారంబులును చాలవరకు జలమధ్యంబులో మునిగి పట్టలవలె గానించుచుండెను. వాగువెంట కొంత ప్రవాహ మెదురెక్కి మూడు 8 మైల్లదూరముననున్న జటప్రోలునకు నైతము వ్యాపించి యాగ్రామము వారిని గుట్టలపాలుచేసి యచ్చటనున్న పురాతన పు గొప్ప దేవ స్థానము నా క్రమించి శ్రీవేణుగోపాల స్వామి వారి మూల విగ్రహమునకు నిత్యోత్సవాదులను లేకుండగ జేసినది. ఈలోపల నింత ప్రవాహ మేనాడును రాలేదని కొందరు పెద్దలు చెప్పుచున్నారు. 60 సంవత్సరముల క్రిందట ప్రమాదీన సం॥ గమున నింకవరకు కృష్ణా నది వచ్చినదని యాదేశస్థానము ప్రాకారమునకు కనము చేయబడియున్నది. ఇప్పుడు వచ్చినవోటికి ఒకటిన్నరగజము వైన నాకాసన మున్నది. వైగ్రామముల వారెల్లను స్త్రీలు శిశువులు వస్త్రాలతో భోజన పదార్థముల వైన తెచ్చుకొను విలంబము లేక యదవులకు శ్రాణముల గాపాడుకొనుటకు బారుచుండిరి. ఇట్టియెడ మా సస్థానాధిపతుల యజ్ఞాన సారము సంస్థానపు సైక్రెటెరి, పోలీసుఇన్ స్పెక్టరు, లోనగు సభికారులవచ్చి వారికమ్ముల బోగొట్టుటకు బాలవరకు సహాయముచేసి కారని గాపాడుచున్నారు. ఇంత వరకును జనులవపులలో నేయండి మఱు నిట్టి యాపదలు వెంటనే గలుగునేమాయని భీతితో గ్రామములకుం బోజాలకున్నారు. గ్రామములలో సాధారణ గృహములు నదుల పాలైనవి. ఉండి నవి యెప్పుడు కూలునో యనునట్లున్నవి. ఎన్నియో సామానలు నష్టములైనవి.

జటప్రోలు నివాసులు.

II

లట్టకొదొరగారి ఆగ్రహము.

ఆయా, తుమ్మపూడి గ్రామమునద్ద మెయిక్ కెనాలుకు తూర్పువైపున చినపాలెము తూమునద్ద పడినగండిని పూడ్చుటకు గాను బాపట్ల నలుదివిజన ఆశీస్సుగారు వచ్చి మాగ్రామము లో మకాముచేసి 18-8-14 ఉదయమున కూలీలను తీసికొని గ్రామమునను, గ్రామరయితులు కొంతమంది, సుబుదివిజన ఆశీస్సుగారు వస్త్రాలు గండిడ్డ ప్రదేశమునకు వెళ్లినవెంటనే దివిజన ఆశీస్సుగారుగ లట్టకొదొరగారు వచ్చి కూలీలు కొద్దిగా నున్నారు, అని గ్రామమునను తుకములో బూతులు లిట్టి గ్రామస్థులలోనొకరిని కొవతాను అని వెంబడిపడి కొంతమారము వెళ్లినారు. అంతట రయితు దూరముగా పరుగెత్తి వెళ్లినాడు. అంతట గ్రామమున నలు గ్రామస్థులు గండిడ్డమంచి తిరిగి కాలన పదమట కట్టి మీద వచ్చి కూర్చున్నారు. గ్రామమునను తిరిగిగండిడ్డకు రావలసింది అని లట్టకొదొరగారు పిలిచినారు. క్షేము కూలీలు వస్త్రాలు కట్టుచు చేస్తుంటే మగ్గుడ లేకుండా బూతులు లిడతున్నారు గనుక నేనురావడములేదు అని నడమట వైపు కట్టబొడవుండి జవాబు చెప్పినారు. అంతట పిన్నీరు మీద యెక్కి లట్టకొదొరగారు పదమట కట్టుకువచ్చి గ్రామమునను తుమాపణ కొరిగారు. ఏమని అనగా నిప్పుడు పనిచేస్తున్న కూలీవాండ్లు మాగ్రామమునంచి వచ్చినవాండ్లు కారు అని పొరపాటుచేత తొందరపడి తిట్టినమాట నిజము నాదితప్ప యింకను నీన్నయేమిటిట్లను అని చెప్పినట్లుము నెట్టునట్లుగా రెండు చేతులు దట్లము పెట్టునట్లుగా పట్టుకొని యింట్లలో నానిమిట్ట నానిమిట్ట నానిమిట్ట అని మూడు పర్యాయములు చెప్పినారు. గ్రామమునను లట్టకొదొరగారిగ్రామస్థులకు వచ్చి సప్తయిచేస్తేనేకాని పని జరగ నేరదు అని చెప్పినాడు. అప్పుడు తిరిగి లట్టకొదొరగారు గ్రామస్థులకు కూడ చెప్పినారు. మిమ్ములనేమి అననుగనుక అందు గండిడ్డకు రావలసినది, అని చెప్పినారు. అంతట గ్రామమునను గ్రామస్థులము వెళ్లి కూలీలచేత పని చేయించడము కు ప్రారంభించినారు. ఈతుమ్మపూడికి అట్టింగు గ్రామము నను నూర్వవేర లిరుమల దేవగాయలుగారు ఈసంకల్ప రిము వచ్చి రెండువరలలో కూలీలను తనసొంతదేశ గాండ్ల ను తీసుకుని కట్టలు పోయుటకు వల్లపూడివద్దనుంచి తుమ్మపూడివరకు తీసువెంటనుండి రాత్రిన్నద్రలేకుండా పగలు సరి అయ్యి వేళకు భోజనములేకుండా కట్టుమని మాత్ర పాలు పడి కడ్డపూడివద్దనుంచి తుమ్మపూడివరకు పదమటకట్ట యెచ్చటమా అగకుండా ఆషి, నడ్డపూడి, చిలుపూరు తుమ్మపూడి మంచికలపూడి, వస్త్రా గ్రామాలకు ఉపద్రవము లేకుండా కాపాడినట్లునట్టి గ్రామమునను లట్టకొదొరగారు గూతులు లిట్టవముమార్చి లట్టకొదొరగారి తొందర కోపములను తెలుపుతున్నది.

ఒక రయితు.

TELEGRAMS.

Bombay.

TRANSFER OF THE ENGLISH MAILS.

BOMBAY, August 25.—The English Mails of the 7th were transferred to "Salsette" at Aden from steamer "Mooltan".

THE P. AND O. S. S. "ARABIA."

Experiences on the Voyage.

BOMBAY, August 25.—The P. and O. Company S. S. "Arabia," which left London on the 31st July, arrived here this morning with some 35 passengers. When the "Arabia" left London the talk there was all about Home Rule. As she steamed into Gibraltar on the 4th afternoon the passengers on board came to know that England had declared war on Germany. She was detained at Gibraltar for 6 days. After leaving Gibraltar all lights on board were extinguished, and the "Arabia" steamed on to Malta, where she saw 60 warships lying off port coaling. The voyage was uneventful between Malta and Port Said beyond sighting an occasional French man-of-war apparently doing patrol duty. At Port Said the "Arabia" picked up the mails, which did not include the Overland mails, not having arrived from Marseilles. At Malta the "Arabia" was not allowed to take fresh water and provisions. Short rations were accordingly ordered. The passengers, however, did not grumble. The "Arabia" was in touch with wireless throughout, but news of the war was kept very quiet. After the Expeditionary Force had landed in France information was communicated to all on board. The ship had on board half a million worth of bullion, and every precaution was taken to ensure her safe voyage. According to the information of the passengers, it had no foreigner on board. There was no excitement, and the voyage was enjoyable.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

The Imperial Indian Relief Fund has now reached ten and half lakhs. Recent subscriptions include the Maharajah of Mysore two lakhs, the Maharajah of Jodhpur one lakh, Gurdit General Singh of Patiala half a lakh, and the Thakur Saib of Gondal a quarter lakh.

TATA'S IRON AND STEEL WORKS.

German Workmen Taken Back.

BOMBAY, August 25.—Fifty one Germans working on the Tata's Iron and Steel Works at Kalia-mati (Bengal), when war broke out between Germany and France, came down to Bombay to proceed to Germany but could not do so as, in the meanwhile, England declared war with Germany. In the ordinary course they would have been detained as prisoners of war but, these Germans having agreed to perform their duties loyally, they were taken back to Kalamati works and allowed to perform their work as usual. The Government Inspector of Rails has been invested with Magisterial powers to keep watch over these Germans.

THE SHARE BAZAAR.

The Bombay Share Bazaar has been closed upto the 7th September. This decision rendered necessary to stop heavy fluctuations and to restore confidence among the investors at the same time to save the brokers from losses on account of drop in the prices of various securities.

Calcutta.

PROPOSED GIFT OF TEA.

Warmly Taken Up.

CALCUTTA, August 25.—The proposed gift of tea is being warmly taken up in Bengal and Assam and a large quantity will be available when the tea is given is decided upon. 55-0-6-0.

BENGAL AMBULANCE CORPS.

A Disappointment.

CALCUTTA, August 25.—Indian papers express disappointment at the announcement that Bengal Ambulance Corps which was being organised will be unnecessary.

MOSLEM PRAYERS.

For British Success.

The Moslems of Calcutta yesterday at the conclusion of Id prayers offered special prayers for success of the British Arms.

A SPECIAL PUJA AT KALIGHAT.

For Peace and British Success.

A Special Puja was performed at Kalighat under the supervision of Sir Ashutosh Mukerjee, Sir Chandra Madhab Ghosh and other Hindu Judges of the Calcutta High Court for the restoration of peace and British success.

Lahore.

Medical Missionary Association's Offer

LAHORE, August 25.—The "Civil and Military Gazette" understands that the Executive Committee of the Medical Missionary Association of India has offered to place at the disposal of the Government for civil duties, should any unforeseen necessity arise, the services of 270 qualified medical men.

Lucknow.

A LOYAL MEETING.

Hon'ble Rajah of Mahmudabad Presides.

LUCKNOW, August 26.—A crowded meeting of Lucknow citizens to express loyalty to the British

Throne was held yesterday. Hon'ble Rajah of Mahmudabad presided and resolutions were supported by most eloquent speeches.

Indian Imperial Relief Fund.

A committee of 100 persons was appointed to collect subscriptions to the Indian Imperial Relief Fund, also ladies committee to raise funds for the same purpose.

A Compliment to Indians.

The Commissioner of Lucknow gave expression to feelings of intense satisfaction on the part of the Government at the spontaneous outburst of Indian loyalty and said he as also all other Englishmen, had received a great moral support from this praiseworthy and noble attitude of Indians.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

The Pasteur Institute.

Some Noteworthy Improvements.

COONOR, August 25.—Some noteworthy improvements are in progress at the Pasteur Institute which is doing excellent work both in anti rabic treatment and research work. A refrigerating machine and a centrifuge machine are being erected. The former is intended for preserving vaccine which the institute manufactures for injection and animal brains etc. the institute receives for examination to keep in frozen state, while the latter machine for analysing blood etc. Hitherto the Institute received on alternate days a supply of fifty pounds of ice from Madras for preserving vaccine. When the machinery fitted the Institute will manufacture its own ice. It is understood both the machineries will be worked by electricity from dynamo. The current will also be utilised for lighting the various apartments of the Institute including the most important section of the microscopic room. The cost of the machineries is said approximately fifteen thousand rupees.

A Press Act Proceeding.

An Offending Press-Owner.

LAHORE, August 25.—A rumour about the Punjab Government having demanded security from a newspaper press turns out to be that Pundit Hari Lal Sarma, Proprietor of the Sabha Press has been required by the Punjab Government to deposit with the District Magistrate, Lahore, Rs. 3,000 for having published in the daily Urdu paper "Hindu" an article which, in the local Government's opinion, contains words likely to spread hatred or ill-will against the European subjects of the King-Emperor in British India. Hari Lal Sarma is also Editor of the paper. The press had deposited a security of Rs. 500 before this.

The Late Pope.

Requiem High Mass.

COONOR, August 25.—According to the present arrangements Requiem High Mass for the late Pope will be said in the Roman Catholic Church, Coonor, on the 27th instant and the Roman Catholic Church, Wellington on the 26th instant.

The Haj Pilgrimage.

Departure of Pilgrims.

BOMBAY, August 25.—The "Koweit" steamer sailed to-day for Jeddah with 1,117 pilgrims—men 969, women 132, boys 10, girls 3 and infants 3, total 1,117—Hajis mostly from Bengal, Bokhara, Afghanistan and a few from Sindh, Punjab, China and Java. About 27 Bengali pilgrims also sailed by the Italian steamer. The "Akbar" steamer also suddenly declares its departure for to-morrow morning. The next steamer "Budri" of Turner Morrison, leaves on the 5th September. Deck freight is Rs. 70, Dr. Wasi Ahmed Rais, of Lucknow, and a Christian lady doctor have offered their services gratis here for Hajis.

All-India Weather.

SIMLA, August 25.—The depression which from Bay of Bengal coast has practically disappeared over Chota Nagpur. Monsoon has been stronger in central parts of the country and north east India and weaker in southern half of the Peninsula. Temperature is low in the Deccan. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Orissa, Bihar, east Central Provinces, west coast of Peninsula and Bombay Deccan and local in Upper Burma, Bengal, east United Provinces, Central India east and west of Central Provinces. A few falls also have occurred in west United Province, Punjab Hills, south Hyderabad, Mysore, southeast Madras and north Madras coast. Chief amounts are:—Tavoy, Diamond Island and Kyaukpau one inch; Moumein six; Akyab two; Sibagar and Dhubri one and half; Cherrapunji, Darjeeling two; Saugor Island one and half; Cuttack, Purnea and Patna one; Naya Dumka one and half; Bareilly four; Mussoore three; Sutna and

Nagpur one and half; Jubbulpore and Seoni three; Raipur, Karwar and Sholapur one.

FORECAST:—Decrease of rainfall in central Provinces.

SIMLA, August 26.—The monsoon has been active in northeast India and Burma but very weak elsewhere. The rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bengal, Chota Nagpur, Bihar, east United Provinces, Konkan and Mysore and local in Upper Burma, east Central Provinces, Punjab Hills, west Central Provinces and Malabar. Principal amounts are:—Tavoy, Diamond Island one and a half inches; Moumein four Rangoon one; Eyaukpau, Akyab and Dibrugarh two; Tezpur one and a half; Cauhati and Silchar one Cherrapunji four; Cox's Bazar, Sangor Island, Jalpaiguri, Darjeeling and Hazaribagh two; Chittagong one; Calcutta, False point and Gaya three; Bogra one and a half; Patna four; and Chakrata, Simla, Marmagao, Karwar and Mangalore one.

FORECAST:—Increase of rain in the interior of the south of the Peninsula.

ARABIAN SEA REPORT:—The Mail steamer that arrived yesterday reports a normal monsoon.

Stop-Press Telegrams.

THE WAR.

(Reuter's Agency.)

Belgium.

FALL OF NAMUR.

Four Forts Not Still Taken.

LONDON, August 25.—(7-10 P. M.)—A German official announcement published in Copenhagen admits that four of the Namur Forts have still not been taken, though five have fallen.

The Situation Discussed.

LONDON, August 25.—(11-5 P. M.)—The fall of Namur is regarded as absolutely inexplicable as it was expected to hold out for at least a fortnight, working hand in hand with Antwerp. The result of their withdrawal seems to be that the allies have abandoned at least temporarily the position from which the offensive movement was possible. The allies are now assembled on the main position probably extending along Lille Valenciennes, Manbenge and Mezieres. It is pointed out that, even if no prolonged defence on this line is possible, there are prepared defences through La Fere Laon and Rheims, while in the near are immense girdle of forts round Paris. With the aid of this succession of obstacles the allies should be able to make every advance of the Enemy as costly as possible until the pressure is automatically relieved from the East.

GERMAN BOMBARDMENT OF MALINES.

Belgian Retaliation.

The Germans have bombarded Malines damaging the famous Cathedral steeple and two hundred houses. The Belgians vigorously retaliated and drove the enemy to wards Vilvorde.

Considerable Losses.

Considerable losses were sustained on both sides.

BELGIAN BOMBS ON ANTWERP

Houses Destroyed and Persons Killed.

LONDON, August 25th.—(1-55 P. M.)—Last night a Zeppelin threw bombs on Antwerp. Two houses were destroyed and several persons were killed.

THE TEPPELIN BROUGHT DOWN.

Her Crew captured.

The Airship was brought down by guns six miles from Antwerp and her Crew captured.

NO FURTHER ENGAGEMENT.

Satisfactory Condition of British Troops.

LONDON, August 26.—(12-5 A. M.)—The Official Press Bureau announces to-night there has been no further general engagement. The condition of the British troops is in every way satisfactory.

PROGRESS OF FRENCH MOVEMENT.

A French official announcement says that the French movement begun yesterday is proceeding methodically despite the German opposition.

German Guaras Corps Roughly Haddled.

The German Guards corps was roughly handled in a hand to hand fight with the Algerian troops and lost heavily.

Austria and Japan.

DEPLOMATIC RELATIONS CEASED.

Amabassador Recalled.

LONDON, August 26.—(3-40 A. M.)—Austria has recalled its pasports to the Japanese and the Austrian Ambassador in Tokio has

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

(REUTER'S AGENCY)

The allied forces have fallen back on covering positions presumably on the borders of France. It is satisfactory to note that though the British troops have had very hard fight and a loss of over 2000 men they are still as ready as ever. The Germans are reported to have suffered so much as to be compelled to arrest the counter attacking movement and take up fresh positions. North Belgium is now fully outside war. Nothing is known of the other belligerents.

England.

CABINET MINISTERS AND GENERALS.

Meet at Earl Kitchener's.

LONDON, August 25. (1-55 P.M.) A meeting of the Cabinet Ministers and Generals was held at Earl Kitchener's residence from midnight until two o'clock this morning.

Kitchener's Visit to Asquith.

Earl Kitchener visited Mr. Asquith to-day.

THE HOUSE OF COMMONS.

Field Marshall's Report of the Events.

LONDON, August 25. (3-55 P.M.)—The House of Commons re-assembled to-day in an atmosphere of tense expectancy. Many members wore military uniforms. Mr. Asquith said we have heard to-day from field Marshall Sir John French that the withdrawal of his troops to a new position has been successfully effected. It has not been accomplished without considerable loss. They were pressed hard by the enemy who were however shaken off. It is undesirable to say more at present except that General French reports that, despite hard marching and hard fighting, the British forces are in good spirits. General French estimates our casualties at something over two thousand but we have not yet received any names.

EARL KITCHENER'S FIRST SPEECH.

As Secretary of State for War.

LONDON, August 25. (16-20 P.M.)—In the House of Lords to-day Earl Kitchener made his first speech as the Secretary of State for War. He emphasised that his position in the Government involved his adherence to neither party. Like those who were now so willingly joining the colours, his term of office was for the duration of war or three years if the war lasted longer. Others would then be able to take their places and see the matter through serious conflicts were ahead and considerable sacrifices would be entailed both these would be willingly borne for our honour and our position in the world. They would be willingly shared by the Dominions who were sending contingent and giving every assistance to the mother country. Our troops had already been for thirty-six hours in contact with the superior forces and had maintained the best traditions of the British soldier. They had behaved with the utmost gallantry. The movements they had been called upon to execute demanded the greatest steadiness of soldiers and skill in their commanders. Earl Kitchener said he had telegraphed to Field-Marshal French to congratulate the troops on their splendid work. Britain was proud of them. Earl Kitchener pointed out the heavy casualties which the European war entailed. He emphasised the smoothness with which the mobilisation and the transportation the Expeditionary Force had been carried out and paid a warm tribute to the readiness of the civilians to assist the Military.

Kitchener continued: "While other countries have, under compulsory service, brought their full resources into the field, we have still vast reserves to draw from the resources of the Mother country and the Dominions. The response of the Dominions has already shown that we have not looked to them in vain. India, Canada, Australia and New Zealand are sending powerful contingents and territories of Great Britain have loyally responded to the stern call of duty. Over seventy Battalions of Territorials with fine patriotism have already volunteered for service abroad. Also a hundred thousand recruits, already asked for, have been practically secured. Behind that we have the Reserves."

Kitchener affirmed that he desired to have constantly in the field an army not unworthy of the power and responsibilities of the Empire (cheers). He could not at this stage say the limit of the force required. The scale of the Field-Army was now being raised it might attain in course of the next six months a total of thirty divisions which would be continually maintained in the field. But if war was protracted and our fortunes varied or were adverse, then he was confident that further exertions and sacrifices on the part of the Empire would not be denied.

Belgium.

THE BATTLE AT CHARLEROI.

Most Desperately Fought.

LONDON, August 24. (10-10 P.M.)—Reuter's correspondent at Ostend telegraphs:—"The battle at Charleroi was desperately fought. The objective of the Germans was the passage of the Sambre at as early a date as possible. The German advance was met by French cavalry and in-

fantry. It appears that they were equally matched. The role assigned to the British troops is of the highest importance. German attempts to capture Anderlues and Jumet were repulsed. The Germans bombarded Jumet, but with little result. A furious artillery duel and machine-gun fire occurred along the Sambre. The Germans had been repulsed at all points up to Sunday."

FRENCH AND BRITISH TROOPS.

Fall Back on Covering Positions.

LONDON, August 25. (2-10 A.M.)—The latest French communique says "on orders of General Joffre, our troops and the British troops in Belgium, after a heavy fighting, have fallen back on covering positions, which would not have been left had not the Belgian resistance enabled them to enter Belgium."

THE GERMAN ARMY.

Counter-Attacking Arrested.

The German army has suffered so much as to be compelled to arrest the counter-attacking movement and take up fresh positions."

BRITISH CASUALTIES.

Two Thousand.

LONDON, August 25. (3-40 P.M.)—The British casualties in the recent fighting numbered two thousand.

THE FALL OF NAMUR.

Opinion in Military Circles.

SIMLA, August 25.—No great importance is attached to the fall of Namur in military circles here. The citadel is an ancient work to which have been added a number of detached forts of comparatively recent date, but they are of less formidable nature than those which have put up such a splendid defence at Liege, and their armament is obsolete. Strategically the early fall of Namur was an absolute necessity to the Germans as it stood right athwart what is apparently their main line of advance. Doubtless they concentrated in overwhelming force against it, and in holding it out sufficiently long to admit of the Allies making their final dispositions, Namur has worthily fulfilled its part.—(A. P. A.)

France.

FRENCH COUNTER ATTACKS.

Havoc Among Germans.

LONDON, August 25. (11-35 A.M.)—An Official Paris despatch says that the French troops made four counter-attacks from Nancy and wrought havoc among the Germans.

Italy.

No Mobilisation Imminent.

LONDON, August 24. (10-10 P.M.)—The Italian Premier has assured the group of Deputies that no mobilisation is imminent. He added that, even if mobilisation did occur, it would not mean the abandonment of neutrality.

India and the War.

(Associated Press Agency)

Madras.

A TELEGRAPHIC NOTICE.

MADRAS, August 26.—Telegrams for all places in the province of Antwerp will be accepted.

MAHOMEDAN PRAYERS.

For British Success.

COONOR, August 25.—Huge gatherings of Mahomedans including merchants and landlords assembled yesterday and offered prayers for success of the British arms. G. Mahomed Sheriff on behalf of the Secretary of the mosque despatched the following message to the Private Secretary to the Viceroy:—Three thousand Mahomedans of Coonor and Wellington assembled at Idgah prayed for success of the British arms in the war.

BRITISH SUBJECTS IN GERMANY.

Attempts to Secure Their Return.

OOTACAMUND, August 25.—A Press Communique states that a list of the British subjects including the Indian students in Germany is being prepared by the Foreign Office with a view to securing their return to England.

D. I. S. A. COMMITTEE.

State Advance of £ 200.

The Communique also states that the Secretary of State has made an initial advance of £ 200 to the distressed

Indian Students Aid Committee, which has been strengthened by the addition to it of the Indian visitors of standing to relieve the Indians who may be in distress owing to the derangement of facilities of money from India or to loss of return passages to India booked before the commencement of the war.

A MAHOMEDAN LOYAL MEETING.

Services Offered and Success Prayed For.

OTACAMUND, August 25.—The Mahomedans of Ooty held a public meeting when resolutions were passed expressing their loyalty and offering their services to the Government. Special prayers were offered at the mosque yesterday during Ramzan-Id for the success of British arms.

Simla.

Banking and Business Messages.

SIMLA, August 25.—Arrangements are being made in connection with banking and business messages for Europe, under which, in the case of approved banks and firms, they should be transmitted by Government agency, thereby removing the restriction which confines them at present to one code word. In the case of Calcutta, the work will be entrusted to the Controller of Currency, and in other centres to the Accountants-General.

FAMILIES OF OFFICERS.

Proceeding on Service.

The Secretary of State has sanctioned the despatch to Home of the families of Officers and Departmental Officers with honorary rank and Warrant Officers proceeding on active service. Arrangements will be made by the Q. M. G. in India to send these families in a specially selected ship. General Officers Commanding should submit applications to Army Headquarters as soon as possible.

The Jandola Bhitannis' Offer.

The Jandola Bhitannis have been informed that should occasion or necessity arise advantage will be taken of their patriotic offer to the Government of India of their services and lives.

A Special Indian Army Order.

A Special Indian Army order notifies that, unless invalided, no man will be allowed to leave the Colours or the Reserve unless the Officer Commanding it considers it is for the good of the service. None will be transferred to the Reserve until the establishment is increased in the various battalion groups according to a fixed scale. As regards Indian Officers the thirty-two years' rule for retirement will be enforced only where the Officer-Commanding thinks it desirable.

A GAZETTE EXTRAORDINARY.

SIMLA, August 25.—A Gazette Extraordinary to-day published the existence of state of war between Germany and (2) the placing of the steamers "Hardinge", "Dufferin", "Northbrook", "Minto" and "Dalhousie" with officers and men serving under the command of the Senior Naval Officer of the station where, for the time being, such vessels may be.

Ordinary Telegrams.

SIMLA, August 25.—It is noticed that all telegrams whether inland or foreign must contain the sender's name or its registered equivalent in the text, otherwise they are liable to be detained by the Censor.

VICEROY'S VISIT TO DELHI.

SIMLA, August 25.—His Excellency the Viceroy pays a visit to Delhi next Saturday.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

Reaches 11 3/4 Lakhs.

The Imperial Indian Relief Fund has reached 11 3/4 lakhs, Rajkumar Hari Singh of Kashmir contributing 1 lakh, the Maharaja of Travancore Rs. 15,000 and the Maharaja of Bikaner 10,000.

FOREIGNERS CAREFULLY WATCHED.

The Case of a Missionary.

TINNEVELLY, August 26.—The Criminal Investigation Department of the Police are carefully watching foreigners in all trains arriving at Tinnevely bridge railway station. This morning the Rev. Father Romulus, Catholic Chaplain of Waverley Convent, Mussoorie, at present of Agra, a passenger to Colombo, who was unable to satisfy the police about his nationality was produced before the District Magistrate, by Sub-Inspector Robert Michael. Mr. Todhunter, District Magistrate, having satisfied himself that the priest was an Italian allowed him to proceed on his journey and advised him to have his nationality papers with him.

వార పత్రిక

సంపాదకుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0

ఈ పత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు చెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు సీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱనునమూనా పత్రికను చెప్పించవేచుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూభాగ వార్తలను వ్యవసాయములను చెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, హస్తభాగ్యు. నెం. 212, మదరాసు.

జ్వర హరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను దేహమునకు గాని నలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిగు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలీపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యథాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

మూల శంక కు తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన జ్వరము, కడుపుబిరుగు లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు పుడును. ఇది పైత్యశోశపు మందతలన (Torpid liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలమునొద్దమునలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడు ఇతర సమయములందును రక్తమునందును విశువక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గవలదు.

కలరా ఔషధ తైలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ఔషధతైలనే 24 విధముల అంజుజాప్యము. ఇది గాలియోగు నీటియందునదమాంబులైన విషపురుగులు దేహమున గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యము. కలరా యున్నచోట చిటిచి కాచిత్రాకుట యుక్తము.

కఫ హరి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అచేదిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపదు. శ్వాసకోశముల నూక్కి పొలిపొలింప ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బియును, మోటుబిడ్డలు. దగ్గును పీచించనలసివలదు కగువిధమును బట్టియుండును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అన్ని విధముల ప్రణామలకును, కొరకు ప్రంధకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. అవలికి మాత్రము తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును. అమృతాంజనము డిసెంబర్ 108, ఫేబ్రవరి, బొంబాయి. 9. జనంగీరసి, మద్రాసు.

తామర తైలము

నీకు తామర బాధ గలదా ?

ఒక్క మా తామర తైలము డబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅణాలు తిరిగిజీసికొన నచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బజ్జి బజ్జి మందు అవస్థపడిన వారికి ఈ తద్దు.

తైలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తైలుకాటువలన అపాయములేకు గాని విశేష బాధ గలదు. విషము నెత్తురులో తైలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగుంటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సిస్టామ్ మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

పండ్ల పాడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటినెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ నామలకు దగిడును.

కుష్టు కు తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొట్ట, వెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు యుటకు ఉపయోగించును.

గజ్జి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరములకు న్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నచిల్లలను విశేషబాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూలుగా రాచిన తప్పక బనితేయును.

అమృతాంజనము డిసెంబర్ 108, ఫేబ్రవరి, బొంబాయి. 9. జనంగీరసి, మద్రాసు.

సజ్జాపనము.

చందాదారులు ఆశ్రయమును వగలు రా మాన్పుటకు యత్నములు న్రాయవచ్చును తాము దినపత్రిక చందాదారులో, నాపత్రిక చందాదారులో న్రాసినయెడల చాలసమయము నుండుటయేగాక నానీక జవాబులు తిరిగి నోసెంగి బడగలవి. నారిపేరనచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబయిలోనూక చించి పంపిన యెడల మాకు పని ఆతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నాము.

నోటీసు.

కొందఱు విలేజుకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా న్రాసి పంపుచున్నారు. రెండ ప్రక్కలూ న్రాయుటలో ముద్రాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయిచి విశేషముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే న్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

ఉత్తరరామచరిత. ౦-2-౦

అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈ రెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్విపేడి, బ్రహ్మానందశాస్త్రి. తుని- గోదావరిజిల్లా

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“స్తుతమలియైన యాంధ్రకవి భూర్జటి పల్లూల కెల్లు గల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణ దేవ రాయలచే ర్ణాభింపం బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కంగ సవరించి పెద్దయక్షరములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును సుభద్రావిజయ నాటకమువలె ముద్రింపం బడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను సుబ్బరావుగారు న్రాసిన టీకయు వీనికి కేర్పబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తిశ్లోకములు గలవు.

సగము కాలికో వెల 1-0-0-1 పూర్తికాలికో 1-4-0

ఆంధ్ర ప్రభుత్వం కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 ల మకు తోసివేతుము. కలసివారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరుళ్ళక్కేణి. మద్రాసు అని న్రాయవలయును.

సర్వ జీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనంట్టి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వకుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పయనబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంసకత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంధించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును తుల్యపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 24 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవనంట్టి “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీయ, పురుషులు, పాలురు కృష్ణులు అందఱును సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల కృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును అమృత్యుద్ధియుకలుగును.

వెల డబ్బీ 1-కి 2-0-0 పాక్షిక ప్రత్యేకము.

ప్రాసెనర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొకలిపి, తిరుచిల్లిక్కేణి చందాదారు.

మందుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి 0-6-0. వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనె చాలవలె చుండు, పొట్టుచాలుట, జల, గోకు, పూర్ణు, వెలుదలగునవి మానును. వీనివలన పుట్టించుకొనిన గజులకు చక్కంగల బెరుగ గలవి.

అమృతాంజనము డిసెంబర్ 108, ఫేబ్రవరి, బొంబాయి. 9. జనంగీరసి, మద్రాసు.

సర్వముగా మోసముకాదు.

గుణపదవిచో ద్రవ్యమును ఖండియిగా తిరిగి యిచ్చెదము. ఒకానొక మోషును మోషునైచే చేయుడిక

మేహవ్యసని గజకేసరిమాతలు

ఈ మాత్రలనేకే ఉష్ణనాయువు, మేహసంబంధి ప్రణామలు, వెల్లితులుపులు మొదలగు మేహసంబంధముగ వ్యాధులు ధామియ్యము, ధామి నీరై యుండుట, దేహబల హీనత మొదలగునవి నిర్మరించి నేరారోగ్యము, ధాతుపుష్టి సంభంగిగుఱు కలుగును. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 0-2-0 దేహపుష్టి ఔషధము:—ఈ ఔషధమును నేవించినచో దేహముచిక్కపోవుటయు, బలహీనత, అశీర్ణము, అగ్నిహం ద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి నెవారణయై, జీర్ణ శక్తి, నాములపుష్టి, రక్తపుష్టి, నేరపుష్టి, జ్ఞాపక శక్తికలుగును. విద్యార్థులకు, స్త్రీ డగ్గుల చాల ఉపయోగకరము. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 2-0-0. నావిలాసము.—హలపు దేవమంతెంతలు, హ జిల్లా)

